

**Hermanni Hamelmanni, S. S. Theol. Licent. & dum viveret
Superint. Oldenburgici, Opera Genealogico-Historica, De
Westphalia & Saxonia Inferiori**

Hamelmann, Hermann

Lemgoviae, 1711

VD18 11397225

Lib. II. continetur 1. Adonais, 2. Asloo/ 3. Aspel/ 4. Altena/ 5. Artz/ 6.
Anvorden/ 7. Beick/ 8/ Badenstein/ 9. Brene/ 10. Bommeneborg/ 11.
Borchwedel/ 12. Borchtorff/ 13. Ballenstedt/ 14. Badewide/ ...

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56092)

LIBER SECUNDUS,
DE
VETUSTIS TITULIS
& NOMINIBUS
PRINCIPUM,
COMITUM, HEROUM,
atque
ILLUSTRIUM FAMILIARUM,

*Quæ olim fuere
In Inferiori Saxoniam, Angrivaria
& Westphalia,*

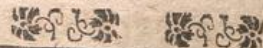
Quarum licet Dominia ad aliorum Heroum Secula-
rium regiones translata sunt, tamen nomina ac tituli eva-
nuerunt, nec amplius publicè usurpantur, historica annotatio (ubi
etiam veterum quorundam, non amplius existentium
HEROUM, GENEALOGIA recensentur,

AUCTORE
HERMANNO HAMELMANNO, Lic.
& Superintendente Ecclesiarum in Comitatu
Aldenburgico.

*Unde cognosci potest, quàm sit misera & brevis hominum,
atque etiam potentum Dominorum vita, ut in tempore cogitemus de alia
in CHRISTO vita impetranda.*

Anno 1592.

☞ Ad

Ad

*Amplissimum, Genere, Splendore, Virtute, Eruditione &
Dignitate Illustrem Dominum,*

Dominum HENRICUM RANZOVIUM,

*Regium Vicarium in Ducatibus Schleswicensi, Hollarensi
& Dithmarsia, multorum Dominiorum heredem ac possedentem,
Satrapam Segebergensem,*

Patronum literarum & literatorum benignissimum,

Prefatio

HERMANNI HAMELMANNI, Lic.
in sequentem librum.

R Edeo ad te jam tertio, nobilium decus, Ducatum Schleswicensem, Holsatia & Dithmarsia Gubernator sagacissime, amplissimeque, Produx, D. Henrice Ranzovi, patrone omnibus studiosis colendissime, Cimbrici Rationis lumen splendidum, & adfero secundum librum historicum de interitu multorum Comitum ac Dominorum; ut non minus ex hoc quam ex prioribus discamus, quam sit mortalium, imò etiam potentum hujus seculi vita caduca, misera & brevis: ut admonitus quilibet Christianus per hos historicos libellos cogitet quotidie, quomodo se salutariter possit preparare ad mortem, & ex hoc unum agat & ita vivat, quò tandem pie in Christo JESU obdormiat. Habemus exemplum hominis salutariter in Christo morientis in GEROLDO, primo Lubecensium Episcopo, de quo Helmoldus lib. 1. Chronici Slavorum cap. 95. scribit sic: Audita boni pastoris (Geroldi Episcopi) aegritudine, conerunt ad eum venerabiles viri Odo, Lubecensis Ecclesie Decanus, & Ludolphus, Præpositus Segebergensis, cum fratribus utriusque congregationis qui cum lecto egrotantis appositi optarent ei dilationem vite, ipse respondit: quid precamini mihi fratres, quod inutile est? Quantumcunque vivam, mori semper restat. Melius est evicisse, quod effugere nemini licitum est, &c. Mox clamat autor in hæc verba: O libertatem Spiritus, pavore moris imperterritam, & addit hæc verba: Inter loquendum dedit nobis lectionem de Psalmo: Latatus sum in his, quæ dicta sunt mihi, in domum Domini ibimus. Et sic ille moritur: qui fuit successor Vicelini Episcopi laboriosissimi. Geroldo successit frater germanus Cunradus, ibidem constitutus ab illo magno Duce Henrico Leone Electore Saxonie, vir literatus is erat: cui demeritis

successi ex suffragio bellicosi & potentissimi Principis Henrici Leonis, Henricus Abbas Brunswigæ ad S. Ægidium, vir citra controversiam doctus & religiosus, de cujus morte sic scribit Arnoldus, Abbas Lubecensis, in supplemento Helmoldi, vel libro 3. Chronicorum Slavonia cap. 3. quod moriturus dixerit: Veni ò rex Gloria cum pace! de cujus adventu quasi jam securus adjunxit: Si ambulavero in medio umbra mortis, non timebo mala mihi, quoniam tu mecum es Domine. Et sic ille claudit vitam hanc.

Hoc quoque unum, vestram modo nobilissimam amplitudinem in hoc suo gravi Senio diligenter considerare, mihi persuasissimum habeo, videlicet ut placidam in Christo Jesu mortem obeat: Ideo merito hic similiter liber V. generose excellentia, quæ est in historiis versatissima, à me sene & cano reverenter inscribitur, quem ut eadem, pro suo in promovenda re literaria studio & liberalitate, pralo subjici curet, atque hoc munusculum magnificentia vestra singulariter dedicatum hilari fronte suscipiat, submisse oro. Scio etenim Vest. nobilissimam excellentiam hoc unum spectare, ut hæc perficiat, hæc saltem agat, quæ cedere possunt ad gloriam DEI, ad edificationem vere Ecclesie, ad charitatem proximi, ad sustentationem pauperum atque ad literarum & literatorum profectum. Ita pergat eadem V. generosa amplitudo se piis exercitiis, sanctis precibus, salutari piorum librorum lectione salutariter preparari ad felicem in CHRISTO JESU mortem obeundam, quod vobis & nobis, omnibusque fidelibus idem CHRISTUS noster Emanuel concedat, cui V. excellent. illustrem & nostros commendo.

A.

DONAIS, Fuit proprium dominium olim, vidi in *annalibus Cœnobii in Stedersborch* / in quodam diplomate citari testem *Theodorum*, nobilem dominum de *Adonais* an. 1240. & 1244. in *Cœnobii Rinz. clemensis antiquitatibus* citatur *Friedericus*, nobilis dominus in *Adonais* anno Dn. 1308. & hunc credo ultimum fuisse, cujus filia elocatur *Comiti in Hallermund* / qui isti scripserunt se postea Dominos in *Adonais*. *Arcis Adonais* reliquæ extant inter arcem *Calenberg & Hallerberg* ad pagum *Adensem*, quæ de *Adonais* nomen habet. Sic videmus & hic mutationem in casibus germanis, quia & magni cum parvis pereunt & esse desinunt. Vidi *registrum omnium beneficiariorum*, qui ab hoc domino feuda acceperunt, antiquum & literis antiquis scriptum, quod mihi exhibuit venerandus vir *M. Caspar Udenus*, *Canonicus ad S. Blasium Brunsvigæ* ante annos præteritâ quam viginti tres. Pertinuit ad hoc Dominium oppidum *Eldassen*. Hactenus paruit *Duci Brunsvicensi Erico*, patri & filio ejus nominis, & dominium & oppidum *Eldassen* nunc subest imperio *Ducis Julii & ejus filii Henrici Julii*, Ducum excellentissimorum.

ASLO, *Helmoldus in Chronicis Sclavorum* libro 2. cap. 7. dicit de *Ottobone*, *Comite de Usle* / & capite precedente ait, Ducem *Henricum Leouinum* tenere possessiones ut aliorum defunctorum Comitum, ita etiam dominium *Othonis de Usle*; Deinde *Kranzjus* in *Metropoli* lib. 5. cap. 7. facit mentionem *Comitis in Uslo Henrici*, & rursus cap. 23. & lib. 6. cap. 18. ita trina vice facit mentionem *Henrici Comitis in Uslo* / & certum est alibi situm fuisse eum Comitatum in inferiori Saxonia, sed non possum scire ubi & quo in loco sit situs. Ita & isti Comites esse desierunt in hoc mundo, in quo nihil est stabile, sed omne ruinosum.

ASPEL, proprius Comitatus in *Clivensi Ducatu* ad viciniam urbis *Ripari* ubi adhuc arx ejus nominis hæret, & pertinuit *Resum* ad illam Comitatum, & hodie ibi adhuc dicitur *das Land Aspel*. Verum quisnam ex istis Comitibus adhuc restat? Ideo omnia sunt mutabilia & fragilia in hoc mundo.

ALTENA, *Comites de Marcka* scribebant se olim *Comites de Altenu* & est adhuc ibi, in eo Comitatu de *Marcka*, oppidum & arx dicta *Altenu* versus *Surlandiam*, unde nomen habebant, & diu sibi eum titulum usurparunt. Nam *Adolphus V.* Comes de *Altenu* fuit primus Comes de *Marcka*.

cka, fundator urbium Hammonis & Blanckenstenii, qui vixit circa annum Domini 1226. posteri interdum scribebant se Comites de Altena / alii de Marcka, & quando primus de Marcka Comes Adolphus fieret Clivia Comes, ab eo tempore se scripserunt semper Comites de Marcka. Et quia cum fratre Engelharto dividerat Comitatum de Marcka, & ille discederet absque literis, pervenit ita ad Clivenses hic amplius Comitatus: & hic obiit anno Domini 1389. Istius autem filius ejusdem nominis est exaltatus in Ducem in concilio Constantiensi.

ARTZ, nunc dicitur Argen / præfectura ampla, fuit olim proprius Comitatus, ab hac parte versus Westphalam circa flumen Visurgis ad miliare unum à civitate Hamelonia situs, in vicinia Comitatus Sternebergici & Lippiensis. Et fuit Theodori ejus nominis primi Comititis in Honstein conjunx nata Comitissa in Argen nomine Hedwig circa annum Domini 1233. Postea hic pervenit cum præfecturis Ogen & Groin huc pertinentibus, ad Ebersteinicos Comites per pacta dotalia. Sic mutantur diversis vicibus, quæ possidentur ab hominibus. Dux militum vel Capitaneus Helmarus à Monichhusen hoc castrum sibi oppignoraturo nostro tempore habuit, & postea ejus filius Joannes. Modò ad se recepit magnus ille Dux Julius Argen præfecturam, quam modò ejus filius Henricus Julius obtinet.

ANVORDEN, Comitatus circa mare vel stagnum Elmendorff in veteri Comitatu Aldenburgensi fuit, nam sic legitur in annalibus nostris, quòd Elimarus, Comes de Aldenborg / tradidit in uxorem filiam Beatricem nobili domino de Anvorden Friderico Comiti, moranti in Elmendorff: Ubi mare vel stagnum est amplum piscibus variis abundans, & is locus situs est in Amerlandia, & modò paret in clytis Comitibus Aldenburgicis.

B.

BEICK, proprium dominium Westphalia, & existit adhuc arx non procul ab oppido & arce Scerenberese in Ducatu Clevenfi. In Ecclesia illustris Collegii Assendiensis fuere Canonica, videlicet anno Domini 1396. Elisabeth & Scennike (alias Fennifen) natæ de Beick / & ultima ex ea familia fuit alia Elisaberha, Abbatissa ibidem anno 1420. quæ plurima bonorum suorum transtulit ad Ecclesiam Assendensem. Sed jam dominium ad se transtulere Principes Clevenfes. Sic & hîc consideratur mutatio. Ita nostro tempore familia Comitum de Beichlen in Thuringia interiit.

Xxxx

BA.

BADENSTEIN, vidi in antiquissimis literis scriptis anno 1191. quod inter *Poppenburgicos & Wallenburgicos Comites* citetur & ponatur testis *Hermannus nobilis dominus in Badenstein*. In terra *Eikesfeldia* est hodie arx ejus nominis, quam obtinere hactenus *nobiles de Bisingrode & Scharffenstein*/ an ibi is fuerit *Comitatus & dominium*, ignoro. Interim omnia sunt mutabilia, ut etiam hinc apparet.

BRENE, nunc *Cænobium*, olim *arx & antiquus Comitatus* ad duo milliaria ab urbe *Halla*. *GERO*, Comes in *Brene*/ item *Wilhelmus, Theodorus Guntherus, Oda, & Berilia*, filii & filiae ejus, qui vixere anno 1195. recensentur in literis scriptis. *Fridericus*, Comes in *Brene*/ cum *Henrico Comitissa* genuit *Othonem*, qui ex *Comitatu* anno Domini 1200. *Cænobium* condidit, & in eo anno Domini 1213. sepelitur, ut *Hoppnerodius* fert. Verum isti Comites jam *ultra trecentos annos* esse desierunt, & nihil est in hoc mundo stabile, & ita omnia vergunt ad interitum.

BOMMENEBOCH, fuit proprius sed parvus *Comitatus*, & rudera ex fundamento arcis reperiuntur propè urbem *Northeim* in monte, qui adhuc dicitur, *die Bommeneboch*. Et *Giffridus* vel *Siffridus*, Comes in *Bommeneboch* contulit multa bona *Cænobio Benedictino in Northeim*/ ut ex registro vidi antiquo ejus *Cænobii*: Anno 1188. Dicitur in literis antiquis *Siffridus*, Comes in *Bommeneboch*/ *advocatus Ecclesiae Ganderibonensis*. Illi præterierunt nec amplius sunt; imo *arx Bommeneboch* esse desuit, tempus edax rerum & omnia consumit ærumnosa vetustas. Viti *Chronicon Rithmicum*, quod refert *Othonis* ex *Bavaria* ejus patrem *Siffridum Comitem de Brumenboch* fuisse, hunc censemus eundem fuisse, cujus *Othonis filius* creditur esse *Henricus Crassus*, qui se scribebat *Comitem in Northeim*/ & is in *Phrysia Norde* interiit, ut scribit *Kranzium*: Omnia illa videlicet *urbs & Comitatus Northeim*/ & ille locus ubi *arx Bommeneboch* fuit, olim utrique *Duci Erico seniori & Erico juniori* subsuerunt. modo subsunt augustissimo *Duci Julio* & ejus filio *Henrico Julio*, Principi Illustrissimo.

BORCHWEDEL, proprium fuit olim *dominium* (& nunc parvissimum *Duci Lunaburgico D. Wilhelmo* & ejus majoribus paruit) ad duo milliaria ab urbe *Hannobera* situm est, jam locus & pagus ita dictus adhuc ibi existit. Nam *parochiæ Borchwedel / Zsenhagen / Witmer & alii pagi vicini* paruerunt *Comiti in Borchwedel*. *Ultimus Comes* dicitur fuisse *Bernhardus* Comes in *Borchwedel*. Sic ille cum suis majoribus in finem disparuit, sicut est homo cum sua prolapia ut bulla.

BORCHTORFF, *Arx & oppidum* in Lunæburgensi Ducatu est, & dicitur in *Rühmico Chronico Saxonia*, quod *Ecbertus, Margravius Saxonia dominus in Brunswic* / post mortem *ultimi Comitis in Borchtorff* / transferit Comitatum illum ad se. Est in *terminis Comitatus Pein* / & præfecturæ *arcis Cellana*; sed paret illustrissimis Principibus Lunæburgicis. Interim obliviosa vetustas multa oblivioni tradidit, & quæ aliquando valuerunt, ruunt in nihilum, ut non sint.

BALLENSTET, *Comitatum antiquissimum Saxonia* esse ostendit *Hopenrodus ex Ernesti Brottauffii Genealogia*, & ex *Comitibus de Ballenstett* / ut scribit, descendunt *Principes Anholdini*, qui adhuc illum Comitatum de *Ballenstett* obtinent, sed ejus titulum non usurpant.

BADEWIDE, fuere aliquando in *terminis Holsatia* vel in vicinia *Comites de Badewide* / ut annales testantur, & simul *Kranztus* alibi scribit. Et facit mentionem *Henrici, Comitis de Badewide* / *Heimoldus in suo Chronico Sclavorum* lib. 1. cap. 15. & cap. 55. & 57. fit ejusdem mentio, & scribitur ibi, quod *Gertrudis mater Henrici Leonis* dederit *Henrico, Comiti de Badewide* / *Wagerensium* provinciam, ideo fuit iste Comitatus situs versus *Holsatiam*. Sed quia ille Comitatus desit, sic & *Comites* ejus nominis non amplius existunt, adeo sunt ruinosæ universa.

BROICKHAUSEN, *Comitatus duplex*, & uterque situs olim fuit inter *Comitatus Aldenburgicum & Hoyensem*, & isti originem traxerunt à *Comitibus Aldenburgicis*, sicut in nostro *Chronico Aldenburgico* prolixius demonstravi. Dixi duplicem fuisse Comitatum, videlicet *Altensbroickhausen & Nienbroickhausen* / & sicut hæcenus apparuit, habuere etiam diversa insignia, sicut etiamnum hodie sunt diversa castra. *Altensbroickhausen* arcem tanquam *villicium* & loco usus fructus cum prædio in *Hilgenberge* (ubi olim *Cænobium* fuit) obtinet & possidet piissima & nobilissima matrona & vidua *D. Alberti*, præstantissimi *Comitis Hoyensis, D. Catharina*, soror dominorum meorum clementissimorum & inclytorum *Comitum de Aldenborch & Delmenhorst* / ut *Domini Joannis & Domini Anthonii*, olim Comitatus *Altensbroickhausen* subsuit præfectura *Geick* / quæ moriente *ultimo Domino in Marckensiede* / ad eum pervenit Comitatum per pacta dotalia. *Nienbroickhausen* Comitatus ante secula olim dicitur subsuisse præfectura *Harpstede* / quæ hodie (sicut etiam eis ante plures quam centum annos paruit) paret legitimis mediis illustribus dominis & *Comitibus de Aldenborch & Delmenhorst*. *Albertus Kranztius* meminit in *Metropoli* libro 8. cap. 20. *Episcopi Bremensis Hilleboldi*,

boldt, nati *Comitis in Broickhausen* qui vixit anno Domini 1257. & ut scribit *Andreas Hoppenrodus*, periit in pugna *Wismensis* quidam *Comes in Broickhausen*. Et in manuscripto Chronico nostrorum *Comitum Alderburgensium* legimus, quomodo in *Phrysia* simul occubuerit *Cunradus Henrici filius Comes in Broickhausen*. Item apud *Joannem Scipioverum* invenio copiam literarum datarum ab *Othone & Christiano Comitibus in Wendenborch* quando ex mera liberalitate *virginibus in Bassenbrugg* patronatus super Ecclesiam in *Westerstede* contulerunt anno Domini 1292. quod coram testibus est factum, inter quos recensetur *Henricus nobilis Dominus de Broickhausen*. Cum verò *Comes in Altenbroickhausen* electus per *Comites Hoyenses & Episcopum & oppidanos Bremenses* extenuatus, & in angustias redactus, eum quoque invasit *Comes de Nienbroickhausen Henricus*, & eum suo Comitatu ejecit, & exiit, ut in exilio, mortua antea conjugē absque liberis, quoque vitam finiret. *Henricus* verò cum careret liberis quoque vendidit Comitatum utrumque *Comitibus de Doya* qui post ejus mortem eum invaserunt, obtinuerunt & titulum sibi usurparunt, qui jam cum eis periit. Plura & lectu utilia de his Comitibus & eorum nominibus descripseram ex quodam *Missali*, quod mihi *Secretarius quinquē Comitum Hoyensium Joannes Varenholtius*, vir senex, industrius & popularis meus, communicabat, sed illam chartam vis fluminis, in quo periclitabar, mihi eripuit ante annos septendecim. In his omnibus considerandæ sunt vicissitudines & mutationes temporum, rerum, locorum & hominum: Verum ut illi *Comites* perierunt, & tunc eorum bona & tituli ad *Hoyenses Comites* transierunt, sic nostro tempore cum titulis *Hoyenses Comites* evanuerunt. Hæc est mundi conditio.

C.

CALENBERG, est arx munita in Ducatu *Brunsvicensi*, quæ pariter *Duci Erico* seniori & mox juniori, & jam subest potentissimo *Duce* & *Principi Julio*, & post illum filio ipsius æquè potenti & serenissimo *Domino Henrico Julio*: Distat ad milliare ab urbe *Hildesia*, & scribit *Kranzius* aliquoties *Barones* fuisse de *Calenberg* / vide in primis in *Saxonia* libro II. cap. 12. quod tamen mihi non videtur verisimile, fuerunt & adhuc sunt *nobiles dicti de Calenberg* / &c. Quicquid istorum est, tamen in ea arce conspecta est variatio quædam.

D.

DANNENBERG, fuit proprius Comitatus, qui nunc est situs in Ducatu Lunenburgensi, & arx ejus Comitatus jam possidetur ab Henrico Duce Lunenburgico *Wilhelmi* fratre. Arx & oppidum Dannenberg hodie adhuc existit cum pertinentiis. Huic Comitatu subfuit *praefectura* & *oppidum Hiczacker*. Quod verò fuerit proprius Comitatus, legi in literis certificationis ejusdam *Canobii*, anno Domini 1232. ubi citatur *Cunradus, Comes de Dannenberg*. *Kranzius* fecit horum Comitum mentionem in Saxonia lib. 6. cap. 44. & libro 10. cap. 3. ubi dicitur, quomodo ad Lunenburgicos Duces hic Comitatus pervenerit: Anno Domini 1196. vixit *Henricus, Comes in Dannenberg* / qui alibi citatur testis. *Arnoldus, Abbas Lubecensis* in *supplemento Chronici Sclavorum*, lib. 6. cap. 17. facit mentionem *Henrici, Comitis de Dannenberge* & antea lib. 3. cap. 1. fit in genere alicujus *Comitis in Dannenberg* mentio. Interim & isti Comites cum titulo defierunt, ut nihil est in hoc mundo diuturnum.

DEPENNA, fuit aliquando arx in Ducatu Lunenburgico in vicinia arcis & oppidi *Borchtorff*: Et postquam adhuc arx & praefectura ejus nominis existit hodie in Comitatu *Hoyensi*, in vicinia *Dioeceseos Mindensis*, censent alii, ibi vixisse dominos in *Depenna* / invenio enim in antiquis literis, quòd fuerit *Cono, dominus in Depenna* / qui testis citatur anno Domini 1339. Ubinam ille vixerit, & sedes habuerit, an in terra Lunenburgica, vel in ditione *Hoyensi*, planè ignoro. Puto tamen hujusmodi *dominium in Ducatu Lunenburgico* habitasse: Potest etiam fieri, ut utrobique ejus nominis arcem habuerit & utramque possederit dominus de *Depenna*. Interim hi Domini cum suo titulo evanuerunt, & locus alii cessit, sic in hoc mundo nihil est diuturnum.

DASENBERG, fuit proprius Comitatus in *Harcinia*, anno Domini 1164. *Wedekindus, Comes in Dasenberg* / teste *Kranzio* libro 6. Saxoniae cap. 20. vixit: cujus etiam meminit *Helmoldus* lib. 2. *Sclavorum Chronici* cap. 7. qui vocat hunc *Wedekindum, dominum de Dasenberg*: Hujus arcem obsedit *Henricus Leo*, & tandem destruxit arte quadam. Vide eundem eodem lib. cap. 26. & *Helmoldum*, in sua historia. *Paucae arcis reliquiae* in *Harcinia* non admodum procul ab urbe *Northausen* extant. Sic domini, sic tituli hujus nominis perierunt, sic arx in nihilum redacta est, ut hanc sunt omnia ruinosae.

DESSAW, proprium olim *dominium* fuisse, antea dictum *Waltherische* (quod possident *Principes ab Anhold* / quanquam de eo nihil in titulo gerant) scribit *Hoppenrodus*. Interim illorum dominorum oblivio facta est, ut ne nomen eorum extet.

DINXSKLAGE, propria *civitas & arx* in vicinia *Duisbergensis urbis* in *Ducatu Clivensi ad Rhenum*. Jam inter *Comitatus Westphaliae* numerat *Wernerus Rolewingius* *Dinxslacke*. Existimant nonnulli, sicut *dominus Dist/ Nissaw & Hinsborch* per conjugalem contractum ad *Ducatum Freliacensem* pervenere, ita & *Dinxslacke* pervenisse per dotalem portionem vel pactum ad *Ducatum Cliviae*. Et memini me legere ante quatuordecim annos literas *Ducis Clivensis, Joannis*, hujus *Wilhelmi senioris avi*, ante centum annos scriptas, ubi sic habebatur, in unferm *Lande Dinxslacke*. En quomodo isti *Comites* cum titulis evanuerunt, quia omnia sunt hereditaria.

DORTMUNDE, fuit olim proprius *Comitatus* in *Westphalia*, videtur *Rolewingius* scribit, & fuit is situs in medio amplissimi *Comitatus de Marca*, *Tremonia* vel *Dortmunde urbs* modò *Imperialis* (quae *Comiti Tremonienfi* olim ex parte paruisse dicitur, ubi & portam & arcem habuit ille Comes) jam ad se potiore partem *Comitatus* hujus transiit *civitas Tremonienfis*, & senior consul, nomine civitatis, solet feuda istius *Comitatus* ab *Imperatore* impetrare. *Gobelinus* persona in suo *Cosmodromo* dicit quendam nomine *Hagmannum* tempore *Orthonis* fuisse dominum in *Tremonia*, & fuit *Comes Tremonia* vel in *Dortmunde* in castris *Conradi de Berga*, *Episcopi Monasteriensis* contra *Episcopum Osnaburgensem Ludovicum à Ravensberg Comitem*, anno Domini 1306. Cum vero alii hoc nominent *Treitmont* (ut *Birmont*) putant quasi primus hic *Comes* venerit ex *Galliis* cum *Carolo Magno* in *Westphalia*, tamen ista familia horum *Comitum* tandem defecit, & cum unica filia postremo masculino *Heredi* horum *Comitum* superesset, elocabatur uni ex *nobilibus de Stecken* / qui se postea cum posteris scripsere *Comites in Dortmunde* / & tandem duo fratres *de Stecken* / *Goswinus* & *Joannes*, facta divisione, ita conveniunt, ut *Goswinus* esset *Tremonia Comes*, & alter obtineret dominium *Wiprich* propè *Duisberg* & *Satrapiam* in *Boldenig* propè *Affindiam*: *Ultimus* ex *nobilibus de Stecken* vendidit dimidiam *Comitatus* partem urbi *Tremonienfi*, & mortuus sepelitur in sua parochia *Vindenhorst* / ejus unica relicta filia *N.* elocatur rursum uni ex *nobilibus de Stalen* / qui cum ea consequitur arcem & bona *Jcker* (*Jcker* erat *Tremonienfis Comitatus praefectura*) & ex

ex illo *Stalio* rursum unica filia *N. superstes* fuit, quæ uni ex nobilibus de *Bolschwinckel* elocata est, ex qua natus est *Wernerus à Bolschwinckel*, qui *arce* *Jefer* adhuc, ut veterem *Tremoniensium* Comitum sedem obtinet cum suis hæredibus. Interim hîc mirandum, quàm varia sit in hoc Comitatu mutatio facta. Nunc ad hoc, nunc ad illud pervenit, ut nihil aliud sit hic in terris quàm ipsa miseria. *Senatus Tremoniensis* adhuc scribit interdum, in unfer *Grasschafft Dortmund*. Sed poterit de eo Comitatu aliquid certius dare doctissimus & nobilis vir *Dominus Casparus Schwarzsius*, *Tremoniana* urbis patricius. *Henricus II. Cesar* celebravit conventum celebrem *Tremonia*, teste *Kranzio* in *Metropoli* lib. 4. cap. 4. & scribit *Joannes Schiffhörter* in *Chronico Aldenburchensium* Comitum cap. 7. quod *Fredericus I.* celebraverit in *Tremonia* Comitata, & *Episcopis* ibi *Monasteriis* multa contulerit.

Urbs Tremonia vetus & celebris ad plurimos semper annos annumerata est civitatibus imperii, & propterea *Imperialis* meritò dicitur, ut est vetus celebris & antiqua urbs.

DANCK WERRÖDE, jam inter *Brunswigam* & *Wolffenbüttel* pagus existit, fuit olim ejus nominis proprium dominium: cujus titulum domini in *Brunschwig* gerebant olim teste antiquo *Saxonum Chronico*. *Tanquardus* filius *Ludolphi Ducis Saxonie*, avi *Henrici Aucupis*, fuit conditor arcis *Tanquerode* propè *Brunswigam*, ut ex antiqua scripta genealogia *Ducum Saxonie* cognoscimus.

DEIPHOLT, Comitatus, cujus ultimus masculus hæres *Fridericus* mortuus est anno Domini 1585. Et genealogiam istorum Comitum dedimus libro 1. illustrium Comitum. Jam verò transit iste Comitatus ad *Ducatum Lunaburgensem*, demortuo *Friderico* ultimo masculino hærede juvene anno Domini 1585. meo tempore vixerunt quinque *Comites Deipholdiani*, & jam omnes interierunt. Adeo sumus nos homines fragiles & caduci, & ex illa fragilitate non excipiuntur potentes. *Albertus Kranzius* in *Vandalia* lib. 8. cap. 42. dicit duos *Comites Deipholdianos* alibi in pugna quadam periisse.

E.

EBERSTEIN, Amplissimus Comitatus in *Ducatu Brunswicensi*, ex quorum Comitum prosapia descendunt *Domini de Nergarden* in *Pomerania*. Interim cum commissum homicidium in templo *Amelesburnensis* *Canobii* perpetraret Comes *Otto de Eberstein* in necando *Henrico* ultimo

Domino

Domino in Homborg / suo vicino sub sacris & divinis: Statim hunc Ordinem ejecit circa annum Domini 1425. *Wilhelmus bellicosus*, dictus *Godts Roe* / Dux B. & L. atque tanquam suum feudum tam amplum Comitatum invasit & obtinuit, cujus Comitatus præfecturæ sunt amplissima, scilicet *Forst / Fürstenberg / Ottenstein / Ofen / Groin / Arhem & Doll*: Deinde civitates *Hamelunga & Boemverda*. Hunc ab illius bellicosi *Wilhelmi* morte Comitatum obtinere ejus filii *Fridericus & Wilhelmus junior*, item hujus *Wilhelmi junioris* filii *Henricus senior & Ericus senior*, deinde *Henricus junior & Ericus junior*: Quibus demortuis pervenit hereditario ille Comitatus amplus ad Ducem *Julium* excellentem Principem, filium *Henrici junioris*, & ad Ducis *Julii* filium *Henricum* Principem eruditum, excellentem. Interim & in hoc Comitatu videmus mutationem.

F.

In ea litera nihil invenio.

G.

Insignia sunt antiqua. **GOTTINGA**, *Hoppenrodus* ostendit ex *Chronico Saxonicis*, quod *Gottinga* (quæ nunc est munita urbs & amplius haftenus parens *Erico* utriusque *Duci Brunsvicensi*, nunc vero potentissimo *Duci Julio*, & ejus filio *Henrico Julio* præstantissimo Principi subest) fuerit Comitatus, & quod ille comitatus anno Domini 1110. caruerit hærede & domino, & ideo tunc eum invalens *Dux Saxonia Lotharius* & suæ ditioni adjecerit. Sic ruunt potentes, adeo ut hic ne nomen hujus Comitatus amplius existat. De *Gottingensibus* vide *Kranzium* in *Saxon.* lib. 10. cap. 7. & 14. & libro 12. cap. 1. 36. & 38. & lib. 13. cap. 5. Terra confinis urbi adhuc dicitur, das *Gottinger Land*.

GETHLEDE, pagus ita dictus subest modò præfecturæ in *Wolffsbüttel* propè *Cœnobium Stedersberg* / inveni in *Cœnobii istius Archiepiscopi* & alibi, quod nobilis Dominus *Eberhardus de Gethlede* anno Domini 1110 adducatur testis, credo minorem *Baronatum* fuisse. Sed ecce quomodo ille *Baronatus* evanuerit?

GUTERSWEICH, fuit olim proprium dominium in *Ducatu Cœnovesi*, & ex horum *Dominorum* in *Guterswig* familia originem trahunt *Comites in Bentheim* / teste *Erthvino Erthmann* in *Chronico Osnaburgensi*: Quia *Evervvinus dominus de Guterswig* unicam *Comitis Bentheim*

menfis filiam N. ducit, & sic fit cum ea possessor totius *Comitatus Bentheimensis*, & ab illo descendunt Comites posterii. Hodie *Guterstwic* distat ad dimidium milliare ab urbe *Wesalia*, & major pars bonorum istius *Dominii* jam detinet *Collegium Canonicorum in Resso*, urbe *Clivorum*. Ideo & hic est mutatio observanda in hoc dominio. Fuerunt in inferiori *Saxonia* ad *Vandalicas partes* Comites de *Guffow* / ut testatur *Kranzius* lib. 9. *Saxoniae* cap. 9. sed quo evaserunt? abierunt in spongiam.

GRUNBERGE, fuit olim proprius *Comitatus in Comitatu Hoyensi* propè pagum *Nienkercken* / sub praefectura *Ernborch* / & dictus est ultimus *Comes Fridericus de Grunberge* / cujus effigies vel monumentum adhuc extat in parochia *Nienkercken*. Cum autem isti Comites cum titulo in sumum disparuerint, & postea quicquid istius *Comitatus* erat ad se *Comites Hoyenses* transferrent, quid jam ipsi habent? Transferunt quoque & omnem regionem suam aliis cesserunt.

H.

HAHENWERDT, *Pagus ad Odacrum flumen* inter *Brunswigum* & *Wolffenbüttel* / ubi aliquando, antequam urbs *Brunsviga* esset, habuerunt sedem *Marchiones Saxoniae*. Sic *Bruno* scripsit se *Marchionem Saxoniae & dominum in Hohenwerdt & Malberode* / de qua re vide *Kranzius* lib. 4. *Saxoniae* cap. 27. Jam hoc *Dominium* ex titulis evanuit, & arx destructa est.

HAMMENBURG, *Comitatum* fuisse scribit *Helmoldus* & *Arnoldus*, *Abbas Lubecensis*, *Helmoldus* lib. 2. cap. 6. meminit *Siffredi*, *Comitis de Hammenborch*. Credo quod fuerit *Hamburg*; interim ignoro, quis & qualis is fuerit *Comitatus*, is pervenit postea ad *Ducem Heinricum Leonem*.

HAMMERSTEIN, *Lutgardis Comitis de Hammerstein filia*, fuit *Abbatissa in Gandersheim*, sed ubi sit vel fuerit *Comitatus* ille ignoro. Existimant quoque arcem antiquam dictam *Hartenstein* / quae sub praefectura *Better* in amplissimo *comitatu de Marcha* sita est, habuisse olim proprios *Dominos*, & alii putant *Nobiles de Breneten* se scripsisse olim *Dominos in Hartenstein*: sed nihil certi habeo, &c. Interim apparet hic quoque mutatio.

HARBORCH, fuisse *Baronatum aliquot Nobilium* scribit *Kranzius* lib. 10. *Saxoniae*, qui cum *pradones & pyratae* essent, sunt turbati, & arx *Harborch* est occupata ab *Alberto Lunaburgico Duce*. Quam hodie *Otho*

Y Y Y Y

Dux

Dux Lunaburgicus. Princeps sapiens & doctus, hæreditario jure possidet cum suis. Attamen & hic apparet mutatio, quia illi Barones perierunt cum titulo.

Insignia sunt tres albarose. HALLERMUND, fuit olim egregius Comitatus, quales fluvii der Haller / ita & oppidum & arx Hallersprinc pertinet ad hunc Comitatum, quod contra dicitur hodie oppidum Sprinc. Ubi adhuc est præfectura. Arx Hallermund in monte inter oppidum Springe & oppidum Hattum sita fuit, ubi adhuc nostro tempore fuit sacellum marmoreis columnis ornatum, tandem partem reliquiarum Sacelli istius emerunt cives in Patriam & inde curarunt sibi curiam adornari. *Insignia Comitatus fuerunt tres.* Pertinuit præfectura ad hunc Comitatum dicta die Hechnöle / item Hallerborch / cujus præfecturæ bona jam ad arcem Calenberg sunt translata. Horum Comitum fit mentio apud Arnoldum Abbatem Lubecensem in supplemento derelictorum Helmoldi lib. 1. cap. 32. videlicet Ludolphi & fratris ejus Wilbrandi Comitum de Hallermund / deinde apud Arnoldum in Metropoli lib. 6. cap. 42. lib. 11. cap. 42. & in Saxonia libro 6. cap. 33. libro 12. cap. 31. Ego vidi registrum feudorum, quæ ab illis Comitibus accipere olim solebant beneficiarii istius Comitatus. Ultimi ejus stirpis Comites erant Orbo & Wilbrandus, qui primò fuit Abbas in Corbei, & deinde Episcopus Mindensis, & Otthonis conjunx erat Speigelburgica, & postremò feuda suis ratificavit beneficiariis & vassallis Orbo Comes anno Domini 1407. Sed is absque hæredibus anno Domini 1424, moritur. Si humana miseria consideratur etiam in potentibus, qui ita ruunt. Et quia frater Wilbrandus factus erat leprosus & erat initiatus Presbyter & consecratus Episcopus, ideò de consensu fratris Wilbrandi Comes Orbo, qui sororem Comitis Philippi de Speigelborch & duxerat & suam eidem elocaverat sororem in conjugem, tradit arcem munitam die Hachmolen deinde aliam dictam Hallermund / Philippo Speigelburgico tradidit, sed cum Comitatus ille esset beneficium ac feudum Ducis Brunsvicensis, ecce mox bellicosus ille Wilhelmus, Dux Brunsvicensis, dictus Gades ab avo Ducis Julii, violenter invasit arcem Hallermund & Hallborch, & munitionem Hachmolen obsedit, & positis aggeribus ita flumen Hamme impedivit, ut aquarum copia ad deditionem cogerentur in ea obsedit. Sic ejicitur Speigelburgicus. Ita omnes tres arces destruit bellicosus Wilhelmus Dux, & hæcenus Dux Brunsvicensis Ericus Junior occupavit dum videret illum amplum Comitatum, qui olim tres egregias præfecturas habuit.

vult: Post eum hæreditaria successione ad potentissimum Ducem Julium & ejus filium verè eximium Principem Henricum Julium pervenit. HOMBORCH, *Dominium vel Comitatus in Ducatu Brunsvicensi* est, & arcis Homborch moenia & turrim vidimus in monte propè Cœnobium Ameltesbornen. Etsi sit aliud castrum quoque in Hassia ejus nominis, videlicet urbs & arx Landgraviis parens, ac deinde rursùm aliud sit & in terminis quoque Hassiæ. Davon sich schreiben die Graffen von Wittgenstein / als Ludwig und Jürgen / Graffen zu Wittgenstein / Herrn zu Homborg) Sed ad hunc Comitatum vel Dominium pertinuit *amplissima arx & Lowenstein* (quam præstantissimi *Nobiles de Calderen* ultra centum annos ipsis oppignoratam possederunt, eamque nuper tradidit illusterrimo & potentissimo Duci Julio & ejus hæredibus Henricus à Calderen / vir inter nobiles præcipuus.

GREIN, in vicinia sita, fuit *Homburgici Domini præfectura*. Jam est arcis Homborg præfectura ad locum Biefensen in planitiem translata ab Henrico juniore Duce Brunsvicensi, patre D. Julii & avo Henrici Julii, & continet in se vel 30. pagos ferè. Subfuit & subest huic dominio oppidum Osendorff & dimidia pars civitatis Boumwerder / item oppidum Lowenstein & Henmentorff. Quod Caspar Bruschius de eo refert, quasi quidam Hildesimonensis Episcopus ad se hunc Comitatum transtulerit, & postea in feudum aliis contulerit tempore Friderici I. non est verisimile. Nam vidi auscultatam copiam literarum ratificationis ab *Abbatissa in Gandersheim / Sophia de Brunswig in Grubenhagen /* communicatarum Bernharδο & Otthoni fratribus & Ducibus de Brunswig & Lüneburg / in eum eventum anno Domini 1409. ut tunc illi essent *heredes & Domini in Homborg / si nobilis Dominus in Homborg Henricus absque hæredibus decederet*, ideo istius Comitatus major pars fuit feudum *Abbatissæ in Gandersheim /* & ibi quoque recensentur præfecturæ ejus ut Grein & Lowenstein. Anno Domini 939. fuit in campo equestri *Magdeburgi, Georgius dominus in Homborg;* Item anno Domini 996. *Brunsviga* fuit in certamine equestri *Henricus, Dominus in Homborg / & Gottinga* anno Domini 1119. *Foannes Dominus in Homborg. Henricus Dominus vel Dynasta in Homborg / Domini Theodori filius, & Hermanni Dynasta in Homborg frater,* eligitur in *Abbatem Corbiensem* anno 1271. *Ultimi Heroes* istius stirpis fuere *Bado,* qui sua feuda distribuit beneficiariis anno Domini 1345. *cujus conjunx erat Anna de Eberstein /* hujus filius erat *Sibertus & Foannes,* qui posterior in expugnatione Lunæburgicæ urbis cecidit anno Domini 1371. *Siberti*

berti conjunx erat Cunegundis, domina de alto fago, vel de Hogenbochim & hujus filius Henricus cum Schaneta Comitissa Nassovica nullam reliquit heredem. Beneficia vel feuda distribuit Sibertus pater anno Domini 1272 & filius Henricus anno Domini 1391. sicut ex registro feudorum illius domini, aliquando mihi à venerando viro Casparo Uldenio, Canonico S. Blasii Brunsviga, communicato cognovi. Hic Henricus nobilis Dominus in Homberg est ab ipso Comite Othone de Eberstein in sacro templo Canobii Amelsborne sub ipsis sacris (O miseria humana) occisus, & ita sibi malè conscius Ebersteinius aufugit ex suo Comitatu & pervenit dominium Homberg ad Duces Brunsvicenses sub Wilhelmo de Eose, qui etiam ut suum feudum invasit Comitatum Eberstein. Modo Dux Julius & post illum filius Dux Henricus Julius possidet praefecturam Striborch, (quæ hodie est Wickensen) & Greni praefecturam huc perlinentem. Lowenstein arx & praefectura ut subsuit per plurimos annos Egregii nobilibus avo Henrico, filio Burchardo & nepoti Henrico à Soldan, ita jam ad se eam recepit amplissimus & potentissimus Dux Julius, cuius Celstudo eam tradente hactenus istius arcis possessore Henrico à Ederen / Burchardi filio, quam hoc anno 1589. Ducis Julii filius Dux Henricus Julius Princeps gloriosus & Inclutus possidet. En quomodo hic ultimus hæres & nobilis Dominus Hombergicus cum suo titulo interit? Sic multi intereunt, sic transit gloria mundi.

HARTERSBURG, fuit olim proprius Comitatus ad sylvam Hartmanniam, ubi castrum & oppidum adhuc extat, quod obtinent Duces Brunsvicenses dicti differentie causa de Grubenhagen; & in supplemento Chronici Helmoldi presbyteri dicit Abbas Lubecensis Arnoldus libro 1. cap. 22. quod Ludolphus, Comes de Hartesburg extiterit. Item libro 6. cap. 5. facit mentionem Hermannii, Comitis de Hartesburg / & ejusdem fit mentio postea cap. 7. sed vide mi lector, quomodo illi Comites interierint cum titulo, & Comitatum aliis reliquerint, nominibus interim eorum in oblivionem traditis.

HARDECK, fuit arx in ditone & terra Gotingensi, in eo loco, ubi nunc est oppidum & arx Hardassen / quæ fuit patria Joannis Spangenbergii & tres Burchardi nobiles Domini de Quervorde, & Burcgravius in Magdeburgo scripsere se dominos vel Comites in Hardeck / quod putant nonnulli illi fuisse, quod est sub Duce Erico, & jam sub Duce Julio, & ejus filio Henrico Julio, ut dixi Dominium. Sunt etiam Comites de Hardeck in Augustana. Sic & hæc videtur mutatio aliqua non levis esse.

HACKEBORN, fuit proprius Comitatus in terminis Mansfeldici Comitatus, & scripserunt se, teste Hoppenrodio, Dominos in Hackeborn/ Albertus anno Domini 1230. & rursus hujus filii Albertus & Lodovicus Domini in Hackeborn/ anno 1270. & ex Lodovico nati sunt Albertus Fridericus & Sophia, qui vixere anno 1297. & Alberto natus Albertus, qui vixit anno Domini 1299. Plura habet de hoc Comitatu Hoppenrodus. Sic etiam ante paucos años Principes Hennebergici in Franconia extincti sunt, ex quibus nostro tempore vixit pater Wilhelmus, & vixerunt duo filii Poppo & Georgius Ernestus, qui omnes absque hæredibus mortui sunt.

HOYA, Comitatus amplius, qui ab antiquo fuit divisus: Situs est autem inter Dioceses Bremensem, Mindensem & Verdensensem, inter Ducatus Brunsvicensensem & Lunaburgensem, inter Comitatus de Welfe/ Deipholtianum, Schowenbergicum & Delmenhorstanum. Et sub se Broickhusianum utrumque Comitatum complectitur: Hactenus quatuordecim præfectura (quarum tamen aliqua ad utrumque Comitatum Broickhusianum pertinent) isti subdita fuisse, ut Newenborch/ Hoya/ Seick/ Stoltenow/ Stegerborch/ Freudenberg/ Erenborg/ Ucht/ Leuenow/ Depena/ Barnsborch/ Sidenborch/ Drafenborch/ Altenbroickhausen & Newenbroickhausen. Ego hanc celebrem & illustrem familiam veterem masculam (cujus ultimus hæres Comes Otho è vivis decessit, ut jam & linea mascula cum Comitatu interierit, quò ad titulum & stemma) Hoyensium Comitum ingratiam & honorem illustris & generosissimæ viduæ Domini Alberti Comitæ ex veteri illo nobilissimo stemmate Comitum Hoyensium oriundi, & inter filios Comitæ Jodoci fratris senioris piæ memoriæ (cujus frater Otho ultimus erat Comes & hæres masculus in illo Comitatu) D. Catharina, natæ Comitissæ in Altenborch & Delmenhorst; Et insuper in honorem nobilissimæ viduæ domini Rudolphi Comitæ in Deipholt & Brunckhorst/ Domina Margaretha, natæ Comitissæ in Hoya ac Broickhausen/ Domini Othonis ultimi Comitæ sororis, conscripsi hanc genealogiam; Et si aliam dederit vir doctissimus & insignis historicus Magister Hieronymus Hemmiges, Lunaburgensis concionator. Verùm nostram hanc genealogiam egregius vir D. Joannes Hakenus, quatuor Comitum Hoyensium ordine Cancellarius approbavit, dum viveret. Walterus, Comes in Hoya/ fuit ductor copiarum Henrici I. aucupis contra Ungaros, & ejus frater Henricus Comes fuit in campo equestri Magdeburgi anno Domini 939. & ab illo prodiit junior Walterus Comes, & hujus erat filius Ernestus, qui fuit in campo equestri Treveris, anno 1019. Et ex hoc est genitus Henricus

Comes, qui fuit in campo equestri Hallis Saxonum anno Domini 1042. is genuit *Wilhelmum* se exercentem in campo equestri Gotinge anno Domini 1119. cujus conjunx erat *Broickhausiana Comitissa*, & ex eo natus est *Gerhardus*, qui duxit *D. Geronis Domini de Stumpenhausen* sororem, & vixit anno 1181. hujus filii erant *Gerhardus Episcopus Verdensis*, qui inter claros Germaniæ Heroës reputatur, & *Henricus*, qui *Stedinger* acie invasit: Hic ex *Welpiana Comitissa* genuit *Gerhardum Coadjutorem Bremensem*, *Wedekindum Episcopum Mindensem*, *Henricum* & *Ulricum*, qui inter se dividebant Comitatum *Hoyensem*; ideo dicam primò de *Comitis Otthonis genealogia*, ut quæ maturius desit, & deinde de *Henrici genealogia*, nuper in ultimo ejus stirpis masculæ Comite & hærede *Othone* finiente, scripturus sum. *Otho*, *Henrici filius* & frater junioris *Henrici* duxit *Waldechianam Comitissam Rixam*, & ex ea genuit *Joannem*, sicut fratruelis *Gerhardus* fecit, *Erici Ducis Saxonia in Lowenborch* filium duxit, & ex ipsa peperit *Henricum*, qui ex *Oda Ravensburgica Comitissa* genuit *Othonem*, cujus conjunx erat *Helena*, *Ducis Brunsvicensis Margareta* filia anno Domini 1396. Et ex hoc nascitur *Joannis Despholiani Comitis* uxor *Anna* & *Othofilius* (qui unicam filiam *Comitis Ribergici Albeidam* duxit) & hujus erant filii *Henricus Episcopus Verdensis*, *Conradus*, qui mutato titulo factus est *Comes Ribergicus*, & *Johannes* bella gerens contra *Duces Brunswicenses*, cujus conjunx erat *Albeida Comitissa de Brundthorst* / ex quibus nati sunt *Gerhardus*, *Episcopus Bremensis*, *Joannes*, *Episcopus Monasteriensis*, *Fridericus*, *Canonicus Colonienfis*, *Catharina Mauriti*, *Comitis Altenburgici & Delmenhorstani* uxor, & *Otho*, qui *Bernhardi Comitis de Lippia* filia *Anna* ducta in conjugem, genuit tantum duas filias, *Albeidam* conjugem primam *Philippi*, *Comitis Waldechiani* (matrem *Volradi docti Herois* & pii, qui ante paucos annos adhuc imperstes erat, & *Othonis Balivi in Lage*) & *Annam* cujusdam *Comitis in Rifferscheit* conjugem, & ita mascula linea ab illo *Othone Henrico* filio & *Henrici junioris* fratre, desit in hoc *Othone* mortuo in *Hoya arce* anno Domini 1489. Tendimus jam ad *Henricum* illius *Henrici*, qui *Siedinensis* bella intulit, filium & *Othonis* fratrem. Hic *Henricus* pugnavit cum *Bremensibus* propter castrum *Edeinshausen* / & ipse tyrannicè interimens *Dominum in Stumpenhausen* / cum tribus filiis, *Dominium Stumpenhausen* transtulit ad se, atque destructo castro *Stumpenhausen* ad *Wunstorpiam* erexit arcem *Nienborg*. Hujus uxor erat *Wunstorpiana Comitissa*, & ipse ex ea genuit *Wichildam* *Othonis*, *Domini de Berga* prope *Mindam*, conjugem.

jugem, & Gerhardum, qui contra Episcopum Osnaburgensem Melchiorum, natum Ducem Brunswicensem de Grubenhagen / pugnavit, atque ab ultimo hærede Comitatum Altenbroickhausen & Nienbroickhausen Comite, Henrico erit istos duos Comitatus, & ab eo tempore cum suis hæredibus sibi & titulum & insignia cum Comitatus istis usurpavit. Hic Gerhardus & Erici Ducis Saxonia in Porenborch filia N. genuit Orthonem Episcopum Monasteriensem (qui multa castra & oppida Comitibus Nicolao Tecklenburgico & Henrico Solmensi ademit & ditioni Monasteriensi adjecit, & Abasianum Dominium eidem incorporavit, & est tandem factus coadjutor Osnaburgensis) Jutam Simonis, Comitis de Lippia conjugem, Joannem Episcopum primò Paderbornensem, deinde Hildesimensem, & Ericum, qui duxit Ducis Brunswicensis Magni filiam Agnezam, deinde ea mortua Annam Schorvenbergicam Comitissam elegit sibi conjugem, ex qua Erico huic nati sunt Albertus, Episcopus Mindensis & postremò vocatus Coadjutor Osnaburgensis, qui multa pro Erico fratre deposito, & pro fratre Joanne, captivo ab Osnaburgensibus, tentavit (ut erat quoque pater Ericus bellicosus) Agneza, Nicolai, Comitis Tecklenburgici uxor, Ericus præpositus Colonienfis, Administrator Ecclesia Osnaburgensis, à qua removetur, & propterea oritur magnum bellum, & Joannes bellicosus, qui pro fratre Erico cum in ditione Osnaburgensi tum in Monasteriensi multa tentavit, capitur, quem ad aliquot annos tenuere captivum Osnaburgenses in vinculis nomen habentibus de Bucl. Istius Joannis Conthoralis erat Elisabetha, nata Comitissa de Deipholt, quæ ipsis unicum peperit filium Jodocum, cui erat bellum cum Ducibus Brunswicensibus & Lunæburgicis, & huic Jodoco conjunx erat Armegarda Comitissa de Lippia, bellicosi Herois D. Bernhardi (qui modernorum Comitum de Lippia ut fratruelium D. Simonis & Philippi proavus fuit) filia, ex qua genuit Jodocum gubernatorem patriæ, de quo postea, Mariam, Comitis Brunckhorstani Jodoci uxorem, Joannem bellicosum, (qui ex conjugè Suevica hoc est: Regis Suecorum Gustavi sorore, genuit Jodocum maturius morientem in vinculis nobilis Francisci ab Halle / qui eum captivum tenuit, propter fratrem præpositum Mindensem, & filium antea à Comitibus Hoyensibus captos, qui Franciscus fuit socer Henrici Ranzovii, & Joannem Episcopum Monasteriensem, Osnaburgensem & Paderbornensem, Principem doctum sed Epicureum.) Et Ericum privatim in arce Stoltendor viventem. Mortuo patre Jodoco & avo materno Bernharde de Lippia Comite, Heroe formidabili, invadunt ditionem Hoyensem Duces Brunswicenses & Lunæbur-

genses Henricus senior, Ericus senior, Henricus medius, qui erat *Lunbur-*
gensis) & Henricus junior, & efficiunt viduam *Jodoci* cum tribus filiis *Jodr-*
co, *Joanne* & *Erico* anno Domini 1512. tunc sororem *Armegardam* cum
 tribus filiis excepit hospitio *Simon*, Comes *Lippiensis*, qui tandem sua ef-
 fecit intercessione apud Principes istos, videlicet *Henricum seniores*, *Eri-*
cum fratrem ejus & *Henricum medium* & *Henricum juniorem* seniores
 filium, Duces *B. & L.* ut post pecuniam ipsis Ducibus promissam & tan-
 dem solutam, reciperent heredes *Jodoci senioris*, sed gravibus conditio-
 nibus, suum proprium Comitatum, & ab eo tempore facti hi Comes Du-
 cibus istis Vasalli vel beneficiarii, *Jodocus Comes*, natus major filius *Jodoci* &
Armegarda Lippiensis, Duxit conjugem *Annam Comitissam* in *Stirum*
Wolffgangi filiam ex *Thuringia*, cui Comiti fuit laboriosus Comitatus
 Nam ut erat are alieno gravatus & pressus, sic ei contigit grave cen-
 men cum nobilibus & fratribus de *Halle* *Francisco* & *Thoma*: *Rambis* item
 ac *Henrico Ranzovio* horum per conubium hærede: Quæ contentio inter
 Comites *Hoyenses* & *Henricum Ranzovium* composita est à *Christiano III.*
Rege Dania, & *Electore Saxonia Augusto*, *Ulzenii A. C.* 1558. Nati sunt
 huic Comiti liberi, *Albertus* (qui tempore interimistico nullam tulit
 in Religione mutationem, & ducta in conjugem *Catharina D. Anthonis*
Comitis Aldenburgici & *Delmenhorstani* filia & sorore *D. Joannis, D. Chri-*
stiani & *D. Anthonii* fratrum, Illastrum Comitem, nullam reliquit pro-
 lem, & moritur anno Domini 1563.) *Margaretha*, *Comitis Rudolphi de*
Deipholt uxor, *Jodocus* moriens *Parisis* in studiis, *Wolfgangus* *Canonicus*
Argentinenfis moruus *Argentinae*. *Otho* & *Ericus* (de quibus postea)
Joannes puer moriens in castro *Borchloo* / *Fridericus* *Canonicus Argen-*
tinensis, Heros doctus & ingeniosus (qui *Neoburgi* anno 1570. moritur)
Maria Conthoralis *Hermani Georgii Comitis* in *Limburg* & *Brunchewit*
D. in Stirum & *Wisch* / *Anna* cœlebs *Abbatissa* & domina in *Dartem*
 atque *Armigarda* uxor *D. Meinolfi D. in Buren*: Ex fratribus post mor-
 tuum absque hærede natus majorem *Albertum*, *Otho* & *Ericus* eligunt
 sibi conjuges, *Otho* matrem, *Ericus* filiam, nam *Otho* duxit viduam *D.*
Joannis Comitis Ritbergici & *D. in Esens* ac *Witmundæ* natam *Comitissam*
 in *Venthem* *Agnezam*, & fixit sedes in arce *Stoltenow*. *Ericus* illius
 domina & prædicti *Comitis Joannis Ritbergici* filiam *Armegardam* sibi dele-
 git *Conthoralem*, & cum ea consequitur in possessionem *Comitatum*
Ritbergicum & *Dominia* in *Esens* & *Witmundæ*: Qui optimus Comes sine
 prole moritur anno 1575. & sic ad unicum masculum hæredem, eum-
 que

que ultimum *Othonem Comitem uterque Comitatus & Hoyensis & Broickhausianus* devolvitur, qui pius Comes tandem in *arce Hoyæ* (unde cum suis majoribus nomen & titulum gessit, sicut accidit isti *Othoni*, qui ibidem mortuus est, & erat ultimus in altera illa *Hoyensium Comitum* linea) moritur 25. Februarii anno Domini 1583. relicta vidua *Domina Agneza*. Et verè affirmare possumus, tres ultimos ordine gubernatores patriæ, ut *Comitem Albertum, Comitem Ericum & Comitem Othonem* optimos fuisse Principes. Et hic paululum sistat lector, & audiat miseram hominum & etiam potentum vitam. *Jodocus junior Comes Hoyensis & Broickhausianus* habuit ex *Anna Magdalena Wolffgangi Comitis Gleichenstadii* sibi conjugæ, septem filios *Albertum* primogenitum, qui in gubernatione patriæ successit, *Jodocum* Lutetiæ in studiis postea mortuum, & *Othonem*, qui post *Ericum* gubernavit patriam; *Ericum*, qui *Albertum* in gubernatione patriæ secutus est anno Domini 1563. *Joannem* in pueritia in *Borchlohe* defunctum, *Wolfgangum*, *Canonicum Argentinensem*, & ibidem ex fracto crure mortuum, & *Fridericum* dominum ingeniosum & doctum, quoque *Canonicum Argentinum*, qui *Neoburgi* ex mœnore extinguitur. Deinde idem *Jodocus* habuit ex eadem sua conjugæ sex filios, *Margaretham Rudolphi Comitis Deipholtiani* conjugem, *Magdalenam & Annam*, quæ fuit *Abbatissa in Bassum* mortuas virgines, *Mariam nuptiam Hermannæ Georgio Comiti in Limburg & Brunckhorst* / *Irmagardam uxorem Meinolphi, Dni à Buren* / *Elizabetham* maturius extinctam. En mi lector *Christiane*, considera jam, & expende, quòd ex tam numerosa prole generosissima intra annos 6. & 30. relictis nullis masculis posteris, post patris obitum decessit, & ita tota *Hoyensium Comitum* (quorum ego septem aut octo novi, & meo tempore *duodecim* in vivis superfuerunt) familia funditus extincta est, & sic ad dominos *seudi, Duces Brunswicensis & Lunaburgenses*, ditiones delapsæ sunt: Interim quoque exigua pars *Landgravio Hassiæ* accessit. Tam est fragilis, ærumnosa & misera humana vita, etiam in magnis dominis. Jam *Duces Brunswicensis & Lunaburgensis* diviserunt hos *Comitatus* inter se, & quam partem accepit *Landgravius Hassiæ Wilhelmus*, eam contulit *Comiti Benthemensi. Kranzius* cum in *Saxonia* tum in *Metropoli* quam sæpissimè horum facit honorificam mentionem *Comitum*,

I.

INDAGO, fuit proprius in *Saxonia Comitatus*, ubinam is fuerit, inve-

Zzzz

inve-

invenire non potui. Interdum se Comites, interdum nobiles Domini scripsere, & fuere advocati Cœnobii in *Stedersborg* propè *Wolffsbüttel* sic lego in Archivis ejus Cœnobii, quod vixerit anno Domini 1177. *Ludolphus Comes de Indagine*, & anno Domini 1187. *Ludolphus junior nobilis dominus de Indagine*, & anno Domini 1210. vixit *Luderm nobilis Dominus de Indagine*, & anno Domini 1220. vixit *Ludolphus III. nobilis Dominus de Indagine*, & ejus fratet erat *Bernhardus nobilis Dominus de Indagine*, & post nobilem dominum *Ludolphum de Indagine* demortuum accepere advocatiam Cœnobii in *Stedersborg militum ordinis de Salderen*. Unde constat nobilem illam Ducatus *Brunsvicensis* familiam *Salderorum* ultra aliquot secula inter nobiles & militares ipsius Ducatus non sine laude habitam & numeratam fuisse, eam familia existit hodie doctissimus nobilis Dominus *Henricus de Salderen* cum fratribus generosis *Hillebrando*, *Conrado* & *Burchardo de Salderen*. Interim ita Comites vel Domini de *Indagine* perierunt cum simul, ut ne quidem locus, ubi sedem habuerint inveniri possit. O mortales homines! quàm miseri sunt potentes coram seculo, ut *sicutimus* evanescant.

ITTER, Comitatus, cujus bona & castrum fuit in vicinia urbis *Corbeckii* in amplo Comitatu *Waldechiano* situm. Facit *Kranzius* mentionem Comitis *Theodorici in Itter* facti *Episcopi Paderbornensi* in *Metropoli* lib. 8. cap. 47. *Landgravius Hassiæ jure* (quã cum nobilibus de *Wolm* certavit hoc nomine *Landgravius Philippus pater*) ad se hunc transtulit Comitatum *Itter ad dimidiam partem*, & alteram obtinent de *Waldeck* Comites. Interim & hi Comites (uno illo excepto) cum suis nominibus & titulis oblivioni traditi sunt, ut nulla eorum memoria sit. Tanta est hominum miseria non minus in excellentibus, quàm abjectis.

K.

KATELENBORG, fuit olim proprius Comitatus ad *Eikestediam*, non procul distans à civitate *Northheim* & ultimus Comes *Theodorus* anno Domini 1100. struxit ex sua arce Cœnobium, de quo nonnulla refert *Hoppenrodus ex Chronico Saxonico*; & facit hujus Comitatus mentionem *Kranzius* in *Metropoli* lib. 5. cap. 32. Sed de eo diximus.

KEVERBERG, *Albertus Archiepiscopus Magdeburgensis*, tempore *Othonis tertii Cæsaris* vivens, fuit natus Comes de *Reberberg*. Ubi situs ille *Saxon. Comitatus*, ignoro. Sic & illi Comites (uno illo excepto)

pro) adeo perierunt, ut ne nomina extent eorum, neque locus alibi appareat, ubi sedes habuerint. Sic tempus edax rerum omnia consumit.

L.

LANDSBERG, fuit *Marggravionatus*, sub quo fuit oppidum *Ganshausen / Petersberg* & alia. In supplemento derelictorum *Helmoldi* scribit *Arnoldus Abbas Lubecensis* lib. 1. cap. 29. de quodam *Theodorico Marchione in Lansberg*: Videatur de hoc Marchionatu *Kranzius* in *Saxonia* lib. 9. cap. 21. *Magnus, Dux Brunsvicensis*, duxit conjugem *Agnetam Marchionis in Lansberg* unicam filiam, & totum consequitur Marchionatum, quem postea vendidit, ut *Chronicon Saxonicum* refert. Ita hic *Marchgraviatus* periit, perierunt & isti *Marchiones* cum suis titulis.

LÜTTERSBERGE, proprius *Comitatus ad Harciniam sylvam*, cuius facit mentionem *Kranzius* in *Saxonia* lib. 8. cap. 32. Anno Domini 1282. citatur testis in certis privilegiis *Heiso*, *Comes in Luttersberg* / & hic fuit ultimus *Comes*. Sic transit gloria mundi, & pereunt magni cum parvis. Hic *Comitatus* erat feudum *Ducum de Brunswig* / ideo isto *Heisone* mortuo sine heredibus, hic *Comitatus* & multa alia sunt *Henrico mirabili, Ducis Alberti*, dicti magni, primogenito assignata, ut terra *Eikesfeldia, Hartsbergum*. Postea *Luttersberg Comitatus* est à *Ducibus Brunsvicensibus de Grubenhagen* in feudum collocatus *Domini & Comitibus in Honsstein*. *Arce* *Luttersberg* reliquæ extant in vicinia pagi *Luttersberg* / & *mons Andrea*, ubi nunc sunt argenteæ fodinæ, subfuit huic *Comitatui*. Ecce quàm sunt in hoc mundo mutabilia, incerta & dubia omnia.

LOWENRODE, fuit olim proprius *Comitatus*, cui subfuit *Hannovera*, civitas hodie splendida & munita, & arx istius *Comitatus Lowenrode* fuit sita in eo loco, ubi nunc arcem & munionem adornavit *Dux Brunsvicensis Ericus junior*, quam dici volunt *Landestrost* / quæ antea nominabatur *Newenstadt am Rodenberg*. *Hannoverenses* civis cum *Duce Alberto Saxonia* turbarunt arcem *Lowenrode* anno Domini 1371. & planè extirparunt. *Saxonicum Rithmicum Chronicon* indicat vacasse hunc *Comitatum* sub *Henrico Leone*, & ab ipso hunc ad suas ditiones translatum esse, ut adhuc subest *Brunsvicensibus Ducibus*, hodie *Henrico Julio Principi* florentissimo paret urbs *Hannovera* & tota ditio. *Wilhelmus, Comes in Lowenrode* / fuit in equestri pugna *Magdeburgi*, anno Domini 937. Et unus ex ipsis *Comitibus* fundavit *Canobium in Berden* / vide *Kranzius* in *Me-*
tropo,

eropolis lib. 6. cap. 33. Abierunt isti Comites & fuerunt, eorumque titulus evanuit. Sed ita omnia sunt vanitas & vanitates vanitatum. Sic transit gloria mundi.

LINAW, fuit proprius alibi in inferiori Saxonia Comitatus, sed ubi ignoro. Facit hujus mentionem *Kranzius in Saxonia* lib. 9. cap. 22. Et in *Alerropoli* lib. 9. cap. 50. Sed credo ibi intelligi nobiles vel milites de *Linen* / qui in hoc Comitatu interierunt in mascula stirpe ante annos 14. Et fuit mihi ultimus ex illa stirpe notus nomine *Joannes a Lincubolis*.

LUCHAW, fuit Comitatus in Ducatu Lunaburgico. *Hoppensius* scribit ex *Chronico Saxonia* *Burchardum*, Comitem in *Luchaw* / anno Domini 1133. ab *Hermanno Comite in Winsenborg* interemptum esse. Et hinc videtur *Hoppensius* errare, qui & *Loctum* & *Luchaw* pro uno ducem accipit: Anno Domini 1232, vixit adhuc *Henricus, Comes in Luchaw* & citatur testis in literis Ducis cujusdam *Brunswicensis*. Sed transierunt isti Comites per viam universae carnis, nec amplius sunt. Talis est hominum vita. Est adhuc *arx* & oppidum ejus nominis situm ad *Albi* in eo loco, ubi veteres *Sclavi* vel *Vandali* adhuc morantur sub Ducibus Lunaburgicis. *Oda*, nata *Comitissa in Luchaw* / fuit *Burchardi nobilis Domini de Quersurte* / & *Comitis in Mansfeld* / circa annum Domini 1245. conjunx: Facit *Arnoldus, Abbas Lubecensis*, mentionem cujusdam *Comitis de Luchowe* *supplementorum Chronici Sclavorum* lib. 3. cap. 1. sed ejus nomen non exprimit. Hodie usum fructum ejus castri & oppidi videtur *Elisabeth Magdalena* / nata ex *Electorali stemmate Marchionum de Brandenburg* / vidua Ducis Lunaburgici *Francisci Ottonis*, primogeniti *Principis optimi Domini Ernesti*, & *fratris Domini Henrici & Wilhelmi juniorum Ducum Lunaburgensium*.

LICHTENBERGE, etiam veterem & amplam praefecturam *Lichtenberge* (cujus turres & muri adhuc sunt in terra *Brunswicensi* conspicui, licet praefectura aliud sit translata & jam sit in profundo vel plana, tamen *Duces Brunswicenses* eam semper jure hereditario obtinuerunt) & *Henricus Leo* & ejus filius *Otho IV. Imperator* videantur in historiis occupasse suo tempore. Tamen in quibusdam antiquis literis invenio haec sequentia: Anno Domini 1210. introducitur testis cum *Cunrado de Lippa* & *Friderico de Poppenberg* / *Siffridus Dominus in Lichtenberge*; & in memoriali libro mortuorum *Cenobii in Fiedelsen* legitur, *Johann de Lange* / *Edelherr auff dem Lichtenberge* / ist anno Domini 1208. gestorben. Sunt interea alii etiam Comites in superiori Germania sibi eum titulum usurpantes.

tes, & etiam tale Dominium ejus nominis possidentes, sed de istis non dicimus. *Henricus pacificus*, frater *Wilhelmi bellicosi* dicti *Gadesfoe* habuit aulam & sedem in arce antiqua *Sichtenberg*/ quæ adhuc est conspicua in Ducatu *Brunswicensi*: Sed is absque masculino hærede discessit, & sic ea præfectura ad fratrem *Wilhelmum* & ejus filios *Fridericum* & *Wilhelmum juniorem* transit, & ordine ad *Wilhelmi junioris* filium *Henricum bellicosum* avum *Ducis Julii*.

M.

MEINERSHEIM, est hodie arx in Ducatu *Lunaburgico* inter *Brunsvigam* & *Zellam*, ad dimidium itineris, & fuere olim Domini nobiles in *Meinersheim*/ quia anno Domini 1133. vixere Domini in *Meinersheim* *Theodorus* & *Rudolphus* fratres, & anno Domini 1220. *Hermannus*, Dominus in *Meinersheim*/ & ejus erant filii *Burchardus* & *Lutgardus* Domini in *Meinersheim*/ qui vixere anno Domini 1273. quorum cognati erant *Fridericus*, *Waltherus* & *Bernhardus*, *Thumberi* Ecclesia *Hildesimensis*. Item anno Domini 1274. vixit *Burchardus*, & scripsit se nobilem Dominum in *Meinersheim*/ cujus filius *Bernhardus* vixit anno Domini 1281. & erant ejus fratres *Lutgardus* & *Conradus*, qui vixere adhuc anno Domini 1296. Sic tandem nobiles domini de *Meinersheim* pro more omnis carnis esse desierunt, ut ex ea familia nullus sit amplius masculus hæres. Ita cadunt Domini cum subditis: Sic etiam istius Domini titulus à nullo amplius publicè usurpatur. Putatur hoc Dominium fuisse feudum Ducum *Lunaburgensium*, & ita demortuis hæredibus ad Ducatum *Lunaburgicum* pervenisse.

MACKENSTEDE, fuit proprium Dominium in vicinia Comitatus *Delmenhorstani* & ditionis, quæ urbi *Bremensi* subest, cujus arx fuit sita propè Cænobium *Heylingenrode*/ & apparet, quòd præfectura in *Sney* bona fuerint istius Domini aut propria, aut aliqua ex parte subdita. Retulere nobis aliquando magnifici viri *D. Doctor Joachimus Hinckius*, *Decanus Metropolitanus Bremensis*, & *Joannes Heckenus*, *Cancellarius Honyensis* defuncti, quod vidissent literas Herois unius vel alterius, qui se scripserat *Domicellum in Mackensede*/ & ultimus Dominus dictus est *Fridericus*, qui vixit anno Domini 1171. qui sic periit, ut multi alii magnates cum suo titulo. Et scribit *Joannes Sciphower* in *Chronico Aldenburghensium* Comitum, quòd tempore *Udonis* Comitis, quem putat esse patrem *Hunonis*, vixerit nobilis *Domicellus Henricus de Mackensede*.

MANDERE, fuit olim proprium dominium. Nam in *Cænobii in Stedersborg* & vicinarum antiquis documentis inuenio *Rodolphum Stepperium* & *Rodolphum juniorem* vixisse anno Domini 1187. & se nobis *Domicellos* scripsisse de Mandere, & circa annum Domini 1210. adhuc *Rodolphus* citatur alibi testis. Est quidam pagus sub arce *Leuenborg* dicitur *Mandere*, an ibi sedes olim habuerint, ignoro. Sunt autem sub arce *Leuenborg* 18. pagi. Ideo & hîc observemus, quanta fiat hominum etiam magnorum apud posteros oblivio, ut etiam vix locus certus reperitur, ubi illi Domini de Mandere sedem habuerint. Sic cum titulo Domini illi interierunt.

MEVELRODE, pagus ita dictus ad quadrantem miliaris unius distat ab urbe *Brunsviga*, ubi habuere olim *Marchiones Saxoniae* alteram suam arcem & sedem, & se scripsere *Dominos in Mevelroda* / cujus relictum vocamus *Kranzium* lib. 4. *Saxoniae* cap. 27. Sed jam arx cum illi titulo evanuit, ut omnia sunt ruinosa.

N.

NIDDECK, est praefectura, nuper sub *Duce Erico*, modo sub *Duce Julio* & ejus filio *Henrico Julio* Principibus gravissimis, in terra *Gotingensi*, & fuit proprius Comitatus. In registro mortuorum *Cænobii Jredien* legitur: *zu gedencfen für Othone nigro, Graffen zu Nideck zu bitten*. Et fuisse inter *Comites de Nideck* & de *Hardeck* controversiam & bella cruenta referunt alibi annales, sicut hoc à me lectum est. Sed ubi jam sunt illi *Comites*? aufugerunt per viam omnis carnis.

NORTHEIM, hodie elegans civitas parens haecenus *Ducibus patri & filio Ericis*, ad 2. miliaria distans ab *Eimbeeca* & *Gotinga*. Orbo pater & *Henricus Crassus* scripsere se *Comites in Northeim*: Videatur *Kranzium* lib. 5. *Metrop.* 32. & in *Saxon.* lib. 4. cap. 44. & lib. 5. cap. 3. *Episcopus Coloniensis* ordine XXXVII. fuit *Hermannus*, Comes de *Northeim*. Et hujus urbis & ditionis fuerunt *Principes Ericus senior & junior*, deinde *Julius* & ejus filius *Henricus Julius*, *Duces* magnanimi nostro tempore: Sed ubi & quo loco sunt jam aut existunt *Comites Northemenses*? transierunt & non amplius inventi.

NORDALBINGIÆ *Comitum* aliquoties *Kranzium* in *Saxonia* facit mentionem, in primis lib. 7. Sed eodem libro cap. 40. ait, quod vocati sint *Domini* vel *Comites* olim *Nordalbingia*, qui intra *Albim* & *Daniam* aliquid ditionis habuere. O conditio hominum misera certe. Et subito casu, quæ valere ruunt. OLS.

O.

OLSBURCH vel ULSBURCH, est adhuc pagus sub prefectura Licha-
 mborch, in vicinia prefectura Steinbruggen / & fuit olim proprius &
 amplus Comitatus, ultimus Comes dictus Oltmannus, Comes in Olsburgh /
 ex sua urbe & castro Stedersborch ædificavit Cœnobium sub Imperatore
 Henrico II. & sub Barwardo Episcopo Hildesimensi, cum Hedewiga uxore
 nata ex Pfalzgraviorum familia, & ei præposuerunt ut Abbatissam
 unicam filiam Frederundam, ibidem cum matre sepultam. (sic omnia
 humana ruunt & nihil hic durabile) Comes vero Oltmannus in Olsburg
 instituit duo collegia ampla, unum Spirituale & alterum seculare, quo-
 rum bona & literæ dissipatæ & translatae sunt in eo quidem bello, quod
 per annos ferè decem gessere Brunsvicenses Duces, Ericus senior & ejus ex
 fratre nepos Henricus junior (avus Henrici Julii amplissimi) cum Episcopo
 Hildesimensi, donec Diœcesin Hildesimensem ad se jure belli reciperent. In-
 terim nos novimus ibidem adhuc duos præpositos fuisse, ut Christophorum
 Curs / & quendam ex nobilibus de Bartelsleben. In templo Olsburgico
 fuit Oltmannus pater sepultus. Tam est misera conditio hominum, ut
 maximi quique ruant. Henricus II. vel sanctus Imperator, in datis ei Cœ-
 nobio privilegiis, vocat locum Stedersborch oppidum in primo privilegio,
 in secundo privilegio urbem. Subfuere huic Comiti multi pagi, qui ho-
 die prefectura in Giffhorn / arci Ducatus Lunaburgici, subsunt, & deinde
 alii subsunt prefectura in Lichtenberg & Gevershagen / habuit arcem quo-
 que ille Comes in Stitter.

OISTERODE, est hodie civitas subdita Ducibus Brunsvicensibus de
 Grubenhagen / ad Harciniam sylvam. Inveni autem in antiquis monu-
 mentis, quod inter Fridericum Comitem Poppenbörgium & nobiles Domi-
 nos Burchardum de Wolfesbüttel / Theodorum de Adonais & Conradum de
 alto fago, ponatur & Basilius nobilis dominus de Oisterode / circa annum
 1240. An igitur ibi fuerit Baronatus, ignoro, prout reperio, sic scribo.
 Attamen fuisse tales Barones, qui jam in rerum natura non sunt, con-
 stat. Sic omnia hominum facta vita & acta vana sunt, & vanitas va-
 nitatum, & ipsa vanitas.

ORLEMUNDE, etsi Comites de Orlemunde fuerint in Thuringia,
 tamen fuisse quoque aliquos olim ejus nominis in regione, quæ modò
 dicitur Holsatia, apparet ex Kranzii Saxonia, imprimis ex lib. 7. cap. 36.
 & 38. Legimus in supplemento derelictorum Helmoldi apud Arnoldum,
 Abba-

Abbatem Lubecensem lib. 4. cap. 7. de filia Comitissa de Alremundt / quod idem esse sentio. Lego etiam in Chronico Comitum Holsatia, quomodo Adolphus IV. opera patris Adolphi III. Henrici Comitis Swerini, Henrici Comitis de Werle / & Gerhardi Episcopi Bremensis eiecerit Regium Vicarium ex tota Holsatia, cujus nomen erat Adelbertus, Comes in Alremundt. Tanta est in mundo mutatio & varietas, ut nihil sit stabile, sed omnia vanitas.

P.

PLESSE, Dominium in terminis terra Gottingensis, & arx in montis acumine conspicitur, & fundarunt Cœnobium Hockelen propè urbem Northeim Domini in Plesse. Hanc lineam eorum reperi, quam in honorem generosæ & nobilissimæ Domina Agneza, nata Comitissa de Lippe, & ultimi ac postremi Domini de Plesfia D. Theodori, viduæ reliquit, Domina suæ clementissimæ, (quæ modo est Conthoralis Illustris Comitis de Schlicka Dn. Habundi, Comitis in Passun) & in honorem Illustris Domina Walpurgis / istius ultimi Theodori nobilis Dn. de Plesfia, ex filio Christophoro neptis, atque inclyti Comitis Waldechiani D. Francisci modò conthoralis) recitabo: Etsi illam alibi genealogiam alii plenius dederint. Philippus, dominus de Plesse / fuit in campo equestri, anno 939. Magdeburgi, & erat Theodorus de Plesse Dominus, Gottinga in certamine equestri 1119, cujus soror erat Albeida Domina de Plesse / fundatrix & Priorissa Cœnobii in Fredelsen / quæ obiit anno Domini 1132.

Ottho, Comes in Plesse vixit anno 1129. Et ante hos vixit Imadus nobilis Comes de Plesse, qui anno Domini 1052. eligitur in Episcopum Paderbornensem, ubi præsulem egit ad annos 25. D. Ludolphus miles, Godescalcus & Poppo primi sunt fundatores Cœnobii in Hockelen. Ex Ludolpho nati sunt Hermannus Canonicus, & Godescalcus II. cujus conjunx erat Elisabeth de Honstein.

Ex Godescalco I. nascitur Joannes & Anna monialis. Joanni erat conjunx Albeida de Eberstein, qui discessit absque hæredibus: Godescalcus III. & Elisabetha de Honstein liberi fuere, Janus & Georgius Canonici, Bernhardus, Magnus & Godescalcus III. Ex Bernhardo nascuntur Ottho, Canonicus in Hildesheim / Halberstadt & Paderborn / Anna Abbatisa in Frenkenhorst / & Agneza Domini de Warperge conjunx; ex Magno nascitur Lutrudt / quæ nupsit nobili de Udelvessen: Ex Godescalco III. nascitur Theodorus II. & ex eo Godescalcus IV. cui uxor erat Margaretha de

Zendenberge / & ex ea genuit Godeschalcum V. Mauritium & Theodorum III. Mauritius reliquit ex Aldenburgica Catharina unam filiam Ursulam Comiti de Sürberge nuptam, & ex ea genuit Alheidam Comitissam in Eckelburg / Godeschalcum V. Theodorum II. & Elizabetham Abbatissam in Sauffingen.

Ex Godeschalco & Comitissa de Gleichen / N. nascitur Wilhelmus, sine heredibus discedens: Theodorus IV. duxit Annam Comitissam Speigelbergicam, & ex ea genuit Godeschalcum VII. Joannem, Franciscum & Theodorum V. Francisco fit uxor Anna Domina de Buren / ex qua non sequuntur hæredes: Theodorus V. habuit duas conjuges, Catharinam de Warven / ex qua genuit Elisabetham conjugem Comitis de Gleichen / & Christophorum, qui ex Margaretha Comitissa de Gleichen genuit filiam Wälpurgiam Franciscomitis Waldechiani conthoralem, & moritur anno 1567. Christophorum tunc cum pater Theodorus V. & ultimus ex illa familia adhuc superstes esset, reducit conjugem rursus Agnezam Comitissam Lippiacam, sed nullam ex ea prolem consequitur, ita ille moritur anno Domini 1571. & Dominium transit ad Landgravium Hassie Wilhelmum. Sic transeunt Domini cum servis, Principes cum subditis, & nihil est vel manet stabile in hoc mundo.

Istius Domini sunt multa fenda passim hinc inde nobilibus & patriciis in diversis urbibus collata, quæ etiam omnes beneficiarii post demortuum ultimum Dominum nobilem de Plesia Theodorum V. acceperunt in feudum à Landgravio Hassie Wilhelmo.

PLOTZKE, fuit olim proprium Dominium, & est situm in vicinia urbis & arcis Berenburg / Quod obtinent Principes de Anholdt; & Domini in Ploske Burggravi in Magdeburg erant: Anno Domini 1117. vixere Helfridus & Hermannus fratres, Domini in Ploske / ut Hoppenrodus annotat, & anno Dn. 1130. vixit Theodorus, Dominus in Ploske / ex quo Conradus & Henricus nati sunt. Plura Hoppenrodus. Interim & illi non amplius existunt Domini, sed evanuerunt cum suo titulo, adeo est morti & oblivioni genus humanum subjectum.

Q.

QUERFURT, antiquus Comitatus: Fuit enim pater Lotharii Imperatoris Gebhardus, & ipse Lotharius dominus in Querfurt / & horum Comitum genealogiam, & Hoppenrodus & Cyriacus Spangenbergius recitant. Locum, ubi fuit vetus Dominium, obtinent Mansfeldici Domini, & de eo plura refert Spangenbergius. Interim & hinc & ubique mutatio humanæ vitæ consideratur.

A a a a a

RIN.

R.

RINGELBERG, fuit quondam proprius Comitatus in Ducatu Clivensi ab hac parte Rheni, subsuit huic urbs *Wesalia*, quæ non procul a loco Ringelberg distat, & cum ante annos plus minusve ducentos ille Comitatus vacaret, etiam beneficio Cæsario dicuntur Comites vel Duces Clivenses ad se transtulisse Comitatum eum. Sicut etiam Comitatum *Geneff* ante annos 150. ad se transtulit *Dux Clivensis*, de quibusdam Comitibus & eorum nominibus in *Geneff* legi, & illorum *Wesalia* vidi, quæ extat in Ducatu Cliviæ; sed de nominibus *Comitum in Ringelberg* nihil legi, interim certum est aliquos ejus nominis fuisse. Verum jam post longa tempora illorum memoria est apud posteros deleta, & omnia sunt caduca in hoc mundo. Nostro tempore ita *interii Burgravatus in Reineck in Franconia*, ultimo hærede *Philippo* decedente atque liberis masculis, & hunc *Moguntinus* ad se transtulit *Electo Palatino Breudel* licet olim præstantissimi & multi Comites in *Reineck* extiterint.

ROSTORFF, Hodie pagus in ditione *Gottिंगensi*, & fuere aliquando *Domini nobiles de Rostorff*. Vidi literas scriptas anno *Dn. 1307.* sub hoc titulo, *Tethardus nobilis Dominus in Rostorff* & ante eum *Waldhor* & *Ludowig* fuere fundatores arcis *Hardissen* ubi eorum insignia, ut duæ clavæ, adhuc existunt, & illo ex *Hardissen* & *Harst* castris eiecit *Ortobarmipotens Dux Brunsvicensis*, anno *Dn. 1378.* & *Domini de Rostorff* pervenire ad ditionem *Hardeffen* & *Harst* per filiam ultimi Comitis de *Hardeffen* uni ex ipsis copulata conjugium. Locus ille parvi Ducibus *Brunsvicensibus* nostro tempore *Duci Erico seniori*, deinde ejus filio *Erico juniori*, & modò *Duci Julio* & ejus filio *Henrico Julio*, excellentissimo Principi. Alibi quoque adhuc existunt *Comites in Hardeck in Austria*. Sic omnia pereunt & cuncta mutantur.

RACEBURG, fuit olim proprius Comitatus. *Helmoldus* in suo *Chronico* lib. 1. cap. 9. facit mentionem *Henrici, Comitis in Raceburg*, quæ est (ait) interra *Polaborum*, item apud *Arnoldum Abbatem Lubecensem* lib. 1. cap. 32. fit mentio *Bernhardi, Comitis de Raceborg* & hic *Arnoldus* lib. 4. cap. 2. & 7. numerat genealogiam Comitum in *Raceborg*. *Bernhardus Comes* habuit filium *Henricum*, qui genuit *Bernhardum*, qui ducta ex *Slavis nobili uxore Margaretha filia Ratibur Principis Pomeranorum*, genuit *Volradum, Henricum & Bernhardum*: *Volradus & Henricus* facti sunt homines militares, *Bernhardus* factus est Clericus majoris Ecclesiæ in *Magdeburgo*. Tandem deficientibus fratribus per

dispensationem ex Clerico *Bernhardus* factus laicus, uxorem duxit nobilem *Adelheidam*, filiam *Comitissa de Alremund* / ex qua filium *Henricum* genuit, qui in infantia moritur. Sic ruunt homines tam generosi quam plebei. Tunc *Comitatus* hic pervenit ad *Ducatum inferioris Saxoniae*.

Fuere alibi in *Holsatia* aut finitimis locis *Comites de Rupun* / quorum meminit *Kranzius* in *Saxonia* libro 9. cap. 9. Quorum sedem opinor potius in *Marchia Brandenburgica* fuisse,

S.

STUMPENHAUSEN, fuit *Comitatus* vel *Dominium* in *Hoyensi Comitatu*, in vicinia urbis & arcis *Nienborg*. Exhibuit mihi ante annos septendecim *Joannes Varenholtius*, senex & industrius, sex ordine *Comitum* in *Hoya* *Secretarius*, piæ memoriæ, *Missale vetus*, in cujus *Calendario* postremi numero IV. aut V. *Domini* in *Stumpenhausen* erant expressi nominatenus cum conjugibus, & quo tempore isti mortui essent, ita quoque multa ibidem erant indicia de *Comitibus de Hoya*. Ego illa omnia descripseram, sed periculo aquarum, cum in profunditatem inciderem fluminis, eaque me & meum currum invaderet, chartam, in qua illam historiam annotaveram, ex pera mihi excidentem vis fluminis abripiebat, ita ista mihi perierunt: Ideo illos, quos descriptos habebam, addere nequeo, sed his lector mecum carere cogitur. Interim in *Chronico Aldenburghensium* *Comitum* reperio, quod *Henrici* (qui erat filius *Eltmari* II.) filia N. sit elocata *Wedekindo*, *Domino* in *Stumpenhausen* / *Domini Geronis* filio: Cum verò *arx Stumpenhausen* / cujus paucissimæ reliquæ conspiciuntur in *praefectura Nervenborg* / abrogaretur, est *Neoburgum* ex eo ædificatum, & propterea *arx* dicta nova. Hi *Comites* ædificarunt *templum* in *Wigen* / & quædam *Comitissa* in *Stumpenhausen* donavit *templum* & *Canonicos* in *Bucken* *cruce* parva ex puro auro, (quam multi viderunt) atque habuerunt in *Bucken* suam *sepulturam* isti *Comites*. Sicut olim *Comites Hoyenses* multis sua *dominia* ademerunt, ita aliis suas amplas *ditiones* relinquere coacti sunt & simul interierunt. Hæc est hominum *conditio*, & ruunt *potentes* & *miseri*, *divites* ac *pauperes*.

SOLTAU, Olim fuit proprius *Comitatus*, ut annotat *Andreas Hoppenrodus*, & recitat prolixius eorum *genealogiam* ex *Chronico Saxonico*, & ostendit inde *Duces Saxoniae* *progenitos*.

SUPPELINGBURCH, cujus insignia fuere *duo nigra cornua cervi*. *Gebhardus*, pater *Lotharii Caesaris*, fuit *Comes* in *Suppelingburch* / teste

Kranzio in *Metrop.* lib. 6. cap. 10. *Antiquum Chronicon Saxonum Rymmicum* refert *Suppelingburch* Comitatum in *Saxonia* situm esse. Jam est situm officium & dignitas commendatoria in *Ducatu Brunsvicensi* *Henrici* aut *Julii filii* & *Henrici Julii* nepotis Principum excellentissimorum in *vicinia Cœnobii Regalis Rönigeslutther*/eo nomine dictum *Suppelingburch* in quo loco dicunt fuisse veterem sedem Comitum in *Suppelingburch*.

SIEGELENSTEIN, est arx antiqua in ampla prefectura *Walden* /cujus adhuc vestigia aliqua ex parte conspiciuntur. In *Chronico Saxonum* *Abbatum* legitur, quod *Brudo* eques auratus Dominus in *Siegenstein* /cujus uxor fuit *Comitissa de Siegenberge* /quam perdidit, sit damnatus ad perpetuos carceres in *Carbeja*. *Siegenstein* fuit proprius *Comitatus*, quem ad se *Otto*, *Dux Brunsvicensis*, dictus armipotens, transiit jure belli, turbatis Comitibus loci, hinc semper gessit in aurea catena aureas falces, gülden Siechlen / & sic quoque est exsculptus in suo sepulchro in *Wibershufen*: Et inde initium sumere Duces *Brunsvicensis*, quod in conis gerant falces, tanta est in humano genere mutatio & variatio.

SALE, fuit olim *Ducatus* in *Diœcesi Magdeburgensi*, aut alibi in *Marchia* vel in *inferiori Saxonia*. Et fuit aliquando *Antistes* *Corbionsi* *Ernstus*, *Dux* in *Sale*.

SIKE, multi ajunt *Dominos* in *Sife* (tali enim nomine appellata est arx modò cum vico in *Comitatu Hoyensi*) fuisse & habuisse sedem propriam *Nienkirchen* in *Comitatu Hoyensi*. Istius modò arcis hodie possessor est reverendissimus & illustrissimus Princeps *Philippus Sigismundus*, *præsul Verdensis*, *Dux B. & L.* frater *Henrici Julii*.

T.

In T. litera nihil huc referendum habeo, sed in proximo dixi libro de *Zecklenburg*.

V.

VOLMERSTEIN, proprium *Dominium* in amplissimo *Comitatu de Marcka*, & jam oppidum cum collapsò castro ejus nominis est situm in prefectura *Wetter* (*Levoldus de Northoff* in *Chronico Marckensium* *Comitum* meminit *Dominorum de Volmenstene*) & postquam ultimus *Dominus* *Theodorus* dissentiret vel controversiam haberet cum *Duce Clivensi*, qui erat & est *Comes de Marcka*, propter terminos & alia bona, & tunc bellum esset coortum propter urbem *Susatam*, & ejus jus inter *Coloniensem* *Præsulem Theodorum* natum *Comitem in Morsei* & inter *Ducem Clivensem* *Jean-*

Joannem ejusque filium *Adolphum*, stetit à partibus Præfulis *Theodorus* ultimus Dominus in *Dolmerstein* / & ita ille in isto bello cecidit, & tunc Dominium atque oppidum inavit Princeps Patriæ, sed *Theodori* ultimius Dominus hæredis masculi erat relicta *unica filia N.* quam duxit Dominus in *Heysen* prope *Hammonem urbem*, & cum ea obtinuit nonnulla bona, quæ partim in *Monasteriensi* obtinebat is Dominus *Theodoricus* & sui antecessores. Verùm in hoc mundo omnia vergunt ad interitum.

VINMELSTEIN, pagus in vicinia arcis *Wolffenbüttel* / vidi in literis *Henrici Comitis de Woldenborch* scriptis anno 1269. quòd testetur *Conradum* nobilem Dominum de *Wimmelstein* esse ex sua familia & genere coortum. An in illo pago isti domicelli sedes habuerint vel alibi ignoro. A deo longa tempora eximunt ex memoriis hominum, quid prius actum sit, ut maximi quique & eorum nomina supprimantur. Ergo quilibet hoc agat, ut in libro vitæ scriptus habeatur.

VLOTE, arx in alto monte ad *Visurgim* in vicinia *Diœceseos Mindenensis*, Comitatus *Schoxenbergici* & *Lippiensis* atque *Ravensburgici* est sita, & adhuc dicitur in *der Herrschafft Vlothe* / & in veteribus monumentis Comitum de *Aldenburg* reperitur, quòd *Henricus Humilis* scripserit se Comitem in *Aldenborch* & *Wilsdeshufen* / Dominum in *Vlothe* / & creditur illum per dotem pervenisse ad Dominium, sed cùm ille decederet absque hæredibus, aliò illud translatum est. *PHILIPPUS*, Comes de *Walbech* / possedit eam arcem & Dominium (sicut & ejus antecessores) & is tandem vendidit *Duci Juliacensi* & *Bergensi* & *Comiti in Ravensborg Wilhelmo*, hujus *Wilhelmi* avo materno, qui adjecit hoc dominium Comitatus *Ravensburgico*. Sed hodie repetunt hoc ut suum proprium feudum *Duces Lunenburgenses*, & hoc nomine ajunt per juris viam cum abnepotibus istius *Philippi*, Comitibus *Waldechianis*. Interim pro more humano & in hoc Dominio conspicitur mutatio & varietas.

W.

WELPE, antiquus Comitatus ad viciniam Comitatus *Hoyensis*, adhuc arx munita *Wespe* / ibidem viget & integra est, insignia Comitatus erant duo cornua boum. *Helmoldus* & *Arnoldus Lubecensis* in *Chronico Sclavorum* nominatim expresserunt aliquot nomina Comitum de *Wespe*. Hi Comites fuerunt aliquando gloriosi & victoriosi Comites, interim desit ipsorum stemma, & ad alios transit Comitatus. Sic omnia ruunt & nihil est in hoc mundo stabile. Sed dicamus jam de Comitibus in *Wespe*: *Gerhardus Lippiacus*, *Episcopus Bremensis*, acriter pugnavit cum *Bernhardo*

Comite de Welpel & ei eripuit arcem Osterberg (alii habent Ottersberg) teste Kranzio in Metropoli libro 7. cap. 40. & eidem anno 1275. ademit Albertus bellicosus Dux Brunsvicensis & Lunaburgensis magnum illum pagum cum arce Rodewoldt / expugnavitque in eo loco atque arcem destruxit, & pagum istum ad miliare in longitudine ferè extensum adiecit *præfectura in Nienstadt* (quæ modò dicitur Landstrost) anno 1277. & nonnulli putant huic Comitatu quoque subfuisse castra & *præfecturam Osterborg & Ryndenwolt* / alii etiam asserunt Zellam urbem cum pertinentiis huic subfuisse: Tandem totum Comitatum jure belli ad se transtulit Wilhelmus bellicosus & senior Dux Brunsvicensis anno 1435. antunc interierunt aut expulsi sint Comites, vel quibus mediis hoc sit factum, ignoro. Hoc certum est, quòd ante secula defecerint in sua prosapia hi Comites. Vnde Kranzium in Saxonia de his Comitibus lib. 12. cap. 31. Anno D. 1180. vixit Bernhardus, Comes de Welpel / qui stetit à partibus Henrici Leonis, de hac re vide in supplemento derelictorum Helmoldi Autore Arnoldo Lubecensi Abbate lib. 1. cap. 32. ubi fit mentio Bernardi, Comitis de Welpel. Vnde quoque Alberti Kranzii libros in Saxonia libro 6. cap. 30. & 41. & lib. 7. cap. 2. 5. & 18. Anno Dn. 1208. ISO, Comes in Welpel / factus est Episcopus Verdensis, ut Kranzium in Metropoli ait lib. 7. cap. 30. & Welpensis Comes invasit urbem Verdensem, teste eodem libro 7. Metropolis cap. 48. Anno Dn. 1278. bellicosi Bernardi Comitis de Welpel filius Bernardus fit Episcopus Magdeburgicus, teste Kranzio in Metrop. lib. 8. cap. 38. Idem meminit in Saxon. lib. 9. cap. 9. Henrici, Comitis de Welpel. Nostro tempore arcem Welpel obtinuit Ericus senior & Ericus junior, atque Julius & ejus filius Henricus Julius, qui magnanimus Princeps hodie Comitatum occupat.

WOLFFENBUTTEL, anno Dn. 1091. vixit ibi Wedekindus nobilis Dominus, cujus fit mentio in Sax. Kranzii lib. 4. cap. 44. In supplemento derelictorum Helmoldi, auctore Arnoldo Abbate Lubecensi libro 1. cap. 31. fit mentio Ecberti, nobilis domini in Wolffenbittel / & is fuit constitutus curator super familias Henrici Leonis Ducis potentissimi. Anno 1199. Henrici Leonis filius Henricus invasit arcem Wolffenbittel / & Ecbertum dominum nobilem in Wolffenbittel custodia tradidit. Anno Dn. 1118. citatur testis in literis Wedekindus nobilis dominus in Wolffenbittel / cujus filius fuit Ludolphus, & hujus filius Ecbertus, & istius frater Gunzelinus, qui fuit in castris Otthonis IV. Cæsaris, filii Henrici Leonis. Et quanquam eam arcem semper posterì Henrici Leonis obtinuerint, ut Duces Brunsvicensis tamen vixit adhuc Conradus, dominus de Wolffenbittel / anno D. 1246. sicut in Actis & annalibus quibusdam legi. Sed sic transit omnis homo, sic transierunt omnes potentes hujus seculi.

WUNSTORFF, oppidum & castrum situm ad duo miliaria ab Hannovera urbe, erat olim florentissimus Comitatus: qui non solum amplam praefecturam Wunstorff sub se complexus est, sed etiam alias praefecturas, ut Blomena & Ricklinck/ut quidam putant, alii etiam addunt Louvenow: Anno 937. fuit in campo equestri Magdeburgi Fridericus, Comes de Wunstorff. Horum facit mentionem Kranzius in Metropoli lib. 6. cap. 33. & lib. 8. cap. 16. Metropolis, & rursus lib. eodem cap. 20. Idem lib. 12. cap. 31. Saxoniam scribit, quod Guilielmus bellicosus ad se transtulerit Comitatum in Wunstorff/ &c. Quod factum est circa annum Dn. 1446. quia Dux Guilielmus emit a Ludolpho, Comite in Wunstorff/ astute Comitatum, & is Ludolphus erat natus ex Julio, Comite in Wunstorff/ & Jutta Comitissa nata de Deipholt/ & ejus Ludolphi erat frater Henricus, qui maturius moritur. Ludolphi conjunx erat N. Comitissa de Honstein / ex qua genuit Magdalenam Dominam in Wartborg / & Georgium, qui vixit aliquandiu privatim caelebs Gandershemii ab anno 1527. usque ad annum 1531. & deinde abiens ad sororem in arcem Wartborg ibidem moritur. Vidi ejus literas suo sigillo & manu confirmatas anno Dn. 1528. Hic fuit ultimus Comes, sed jam ex suo Comitatu turbatus is Georgius, fuit aliquandiu Wolfenbutti Produx vel vice Dominus nomine Henrici, Ducis Brunsvicensis. Cum Ludolphus Comes esset prodigus & ferox, vel indomitus Dominus, & temere ita Comitatum suum vendiderat, venit ad patrem Julium jam decrepitum, glorians, se tanto pretio vendidisse suum Comitatum, respondit pater: Ostulte fili, quod si eo pretio tibi ova emeris, vix haberes tot ova, ut singulis arboribus unum in nostro Comitatu ovum apponere posses, adeo stultè egisti. Ita pater nomine filii, & tandem filius rediens ad se conqueruntur, quod defraudati essent ultra dimidium, sed frustra, illi interim ejiciuntur ex proprio Comitatu, ita opera patris Henrici, qui erat Thumberus Hildesimensis, arcem & praefecturam sibi ab Episcopo certa pecunia oppignoratam in Wunsenberg obtinet Ludolphus, & ideo se publicum Ducum Brunsvicensium declarat hostem, & per insidias capit juniorem Wilhelmum Ducem B. & L. senioris filium, anno Dni 1451. & in ea arce cum se suo are exemisset Wilhelmus, moritur & pater Julius I. & deinde filius Ludolphus, tum ejecti Comites Wunstorpiani. Sic illi transferunt, transeunt sic omnes mundi Domini. Nostro tempore arcem, urbem & locum Wunstorp obtinuerunt Duces, Ericus senior & Ericus junior, deinde Dux Julius & ejus filius Henricus, Princeps florentissimus.

WAGRIA, fuerunt Comites de Wagria, quorum ditio fuit alibi in
Holsa-

Holfatia sita, & horum sæpius meminit *Kranzius* in Saxonia: Et *Holfati*
ses Duces jam eum Comitatum obtinent, licet titulum sibi non amplius
 usurpent. Tanta est in mundo mutatio.

WALBKE, fuit olim *Comitatus*, cujus castrum fuit olim situm propè
 urbem *Helmstedt* in sylva. Anno D. 969. vixit *Leuthardt/ Comes* in *Wal-*
rum Regularium instituere, & aliquando ad *Comites* in *Walle* *per-*
Borchgraviatus Magdeburgicus, anno Domini 1024. *Luderus* & eius filius
Bruno ibidem *Comites*, ut scribit *Hoppenrodus*, erant. Interim & illi
 fuerunt & transferunt, ut omnia humana subito casu ruunt,
 & subito casu, quæ valere, ruunt.

Ad

HERMANNUM HAMELMANNUM,
S. Theologiæ Licentiatum & Superintendentem Ecclesiarum
in Comitatu & urbe Aldenburgensi,

Virum Reverendum, Clarissimum & Doctissimum versus
 CASPARI SCHWARTZII,
Patricii Tremoniani.

MActe igitur virtute animi vir & inlyte factis,
 Pergito sic patriam ex tenebris & nocte profunda
 Ereptam diâs proferre in luminis auras:
 Præmia sic te digna manent; te sera Nepotum
 Sic meritum æternis celebravit laudibus ætas:
 Quàm præsens, ventura solet nam gratior esse,
 Et sua Mæonidem riserunt secula Homerum,
 Et sua Virgilium temperunt secla Maronem:
 Inlyta Mæonidis sed nunc & magna Maronis
 Fama viget, nullis morituraque gloria seclis.

